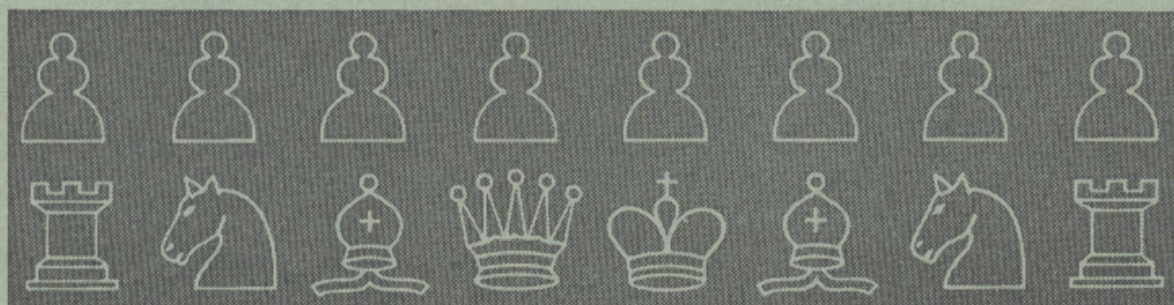

KR. 3,00 incl. moms

SKAKBLADET 9

66. ÅRGANG

SEPTEMBER 1970

INDHOLD

<i>Steen Fedder: Dansk Skak Unions 4. åbne danmarksmesterskak for juniorer</i>	195
Meddelelse fra SU til turneringsledere	197
<i>Svend Hamann: IBM-turneringen 1970</i>	198
<i>Bent Larsen: Partier fra »Århundredets skakmatch«</i>	202
<i>Bengt Ekenberg: Börje Jansson vandt Sveriges-mesterskabet</i>	203
<i>Aabo Carlsen: Skakforeningen Øbros forårsturnering 1970</i>	203
<i>Arpad E. Elo: Elo ratingsystemet IV</i>	205
<i>Chr. Waagner Nielsen: Succes for 64-årig</i>	209
Hovedkredsresultater	210

Nyheder 194 – Skoleskak 208 – Kombinationsøvelser 209 – Gymnasie-turneringen 209 – Analysebrevkasse 211 – Problemskak 213 – Korrespondanceskak 215

PARTIER:

Brøndum, E. 204 – Ciric 198 – Dalberg, P. 196 – Erös 209 – Fedder, S. 196 – Fischer 202(2) – Gligoric 199 – Hamann, S. 201(3) – Hort 199 – Jansson 203 – Johnsen, V. 204 – Johnke, de 196 – Kristensen, A. 209 – Madsen, E. 204 – Malmdin 203 – Møller, L. 204 – Petrosjan 202(2) – Rosenlund, T. 196 – Spasskij 198 – Tatai 201 – Timman 201 – Westerinen 201.

udgivet af
Dansk Skak Union

NYHEDER

Nye klubber

Vi byder følgende klubber, som har tilmeldt sig pr. 1. juli, hjertelig velkommen i Dansk Skak Union!

1. hovedkreds:

»Blindes Skakklub« med 34/0 medlemmer. Klubben spiller tirsdag Katrinedalsvej 22, Vanløse. Formand: Knud Klausen, Ramsingsvej 14², tv., 2500 Valby. Tlf. (01) 46 00 10.

2. hovedkreds:

Arbejdernes Skakklub Nykøbing Falster med 30/2 medlemmer. Klubben spiller mandag på Restaurant »Valdemar«. Formand: Ejvind Rasmussen, Slotsporten 10, 4800 Nykøbing F.

Ændringer til klubfortegnelsen

1. hovedkreds: Hovedkasserer Gert Jacobsen har tlf. (01) 75 76 69.

Brønshøj Skakforening ny spilledag: torsdag. Hvidovre Skakklubs ny formand: Peter Köhler, Kærmark 29, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 30 20 11 (kl. 8-16,30).

Capablanca-klubben ny formand: Niels Locher, Kvæsthusgade 5, 1251 Kbhvn. K. Tlf. Byen 2710.

2. hovedkreds: Slagelse Skakklubs ny formand: Leif Munck Hansen, Sct. Jørgensgade 17/1., 4200 Slagelse.

Vestvoldturneringen 1970

vil blive afholdt over 3 lørdag-søndage: 7.-8. november, 21.-22. november og 12.-13. december. Spillested: Glostrup Bibliotek, Kildevængets allé 5, Glostrup.

Nærmere indbydelse i Skakbladets oktober-nummer. Ligesom sidste år vil der blive udsendt særlig indbydelse til alle klubber under 1., 2. og 8. hovedkreds.

Oplysninger om turneringen iøvrigt vil kunne fås hos turneringslederen *Eigil Meedom, Vejringevej 19, 2730 Herlev. Telefon (01) 91 88 60.* *Vestvoldklubberne.*

Indbydelse til Nordøstfyns enkeltmandsturnering 1970

Turneringen spilles i Lingtveds forsamlingshus søndagene 20. september og 25. oktober. Der spilles kl. 10-12, 13-15 og 16-18 begge dage. I alt 6 runder. Betænkningstid: 1 time til hver spiller til hele partiet.

Tilmelding skal ske klubvis og skriftligt til *Tage Jensen, Kissendrup, 5540 Ullerslev* senest den 16. september. Denne dag kan tlf. (09) 98 10 93 benyttes efter kl. 19,30.

Indskud for seniorer 15 kr. og for juniorer 6 kr. Der spilles i klasserne mester-, 1., 2.- og 3.-

Vi håber på en god turnering. På spillestedet kan købes øl, vand, kaffe m/brød og pølser.

Tage Jensen.

Horsens åbne byturnering 1970

Som meddelt i juli-nummeret afholder Horsens Skakforening åben byturnering efter unionens regler for lokale enkeltmandsturneringer.

Der spilles på Centralbiblioteket i Horsens (beliggende i Beringsparken ved banegården). Lørdage spiller elite- og mesterklasse kl. 10-15, øvrige klasser kl. 10-14.

Tilmelding ledsaget af spillerkort bedes sendt til *Harald Balling, Nørremarken, 8700 Horsens. Tlf. (05) 62 71 24 mellem kl. 18 og 19.*

Vel mødt i Horsens.

Per Ottosen.

Indbydelse til turnering i Australien 1971

I Adelaide spilles i tiden 17. januar - 1. februar 1971 en åben international turnering (Karlis Lidums international tournament), som arrangørerne selv regner med bliver den største skakbegivenhed i Australien nogensinde. Desværre kan man kun betale rejse og ophold for oversøiske stormestre, som man agter at invitere. Andre må selv betale rejsen, men arrangørerne kan tilbyde billig logi, hvis man melder sig i god tid.

Turneringen spilles over 13 runder (schweizersystem), og der er gode præmier: Nr. 1-12 fra 2.000 til 100 australske \$. Interesserede bør så hurtigt som muligt henvende sig til *Ole Scholler Larsen* eller direkte til *G. Koschnitsky, 139 Fischer Street, Malvern, South Australia 5061, Australien.*

Meddelelse fra SU til alle klubformænd

Af hensyn bl. a. til juniorstyrkelisten bedes klubformændene indsende kartotekskort for de mester- og elitespillere, der endnu ikke har fået udfyldt sådanne. Spillerkortene, der skal udfyldes samtidig, anbringes i klubbernes kartotek. Hvis en klubformand indstiller en uklassificeret spiller til en klasse, skal godkendelse indhentes, før spillerkortet udfærdiges. Klubformændene har ansvaret for, at spillerkortene er korrekt og fuldstændig udfyldt og må derfor nægte at anmelde deres spillere til en turnering, før alle oplysninger er påført. Har spilleren ikke tlf. skrives -.

P. u. v.: *Tb. Haabr.*

Ny korrespondanceturnering

Den 15. august startede Dansk Skak Union en ny turnering i korrespondanceskak, en pokalturnering under titlen »Alle mod alle«. Der er tilmeldt 112 deltagere, som er fordelt ved fri

Fortsættes side 217.

SKAKBLADET

September 1970 . Nr. 9 . 66. årgang . Redaktion: Hans Rasmussen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

Dansk Skak Unions 4. åbne danmarksmesterskab for juniorer

Viborg 2. til 8. august 1970

Af Steen Fedder

For 4. og – på grund af alder – sidste gang deltog undertegnede i et af Dansk Skak Unions åbne danmarksmesterskaber, og denne gang lykkedes det mig altså. Som det ses af turneringstabellen var sagen ellers alt andet end klar efter f. eks. 5. runde: 4 spillere med 4 points og 3 med 3½ points; men min sejr over Peter Dankert og en (så godt som) afgørende gevinst mod Thorbjørn Rosenlund i henholdsvis

6. og 7. runde gjorde udslaget. Thorbjørn Rosenlunds fine indsats i runderne 2–6 er ellers værd at notere sig, og i vort indbyrdes parti kom han også til at stå bedst; men i tidnøden kom fejlene, og jeg vandt en officer. Derefter regnede jeg med, at en remis i sidste runde ville kunne sikre mig førstepladsen, og det holdt stik, eftersom opgøret Rosenlund-Hug hurtigt ebbede ud i remis.

Mesterklassen:	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	Pts.	Pr.
1. Ib Skovgård, Gentofte	2 0	0 27	0 18	21 1	1 13	1/2 29	1/2 14	6 1/2	3 1/2	
2. Werner Hug, Schweiz	1 1	3 1/2	12 1/2	1 14	1/2 28	5 1	22 1	1/2 28	6	2.
3. Steen Fedder, Hillerød	4 1	1/2 2	1/2 14	12 1	5 1	1 22	23 1	18 1/2	6 1/2	1.
4. Maximilian Leitner, Østrig	0 3	0 28	13 1	1/2 8	25 1	7 1	5 0	9 1/2	4	
5. Jens Kristiansen, Gladsaxe	6 1/2	25 1	27 1/2	1 16	0 3	0 2	1 4	0 17	4	
6. Torben Knøchel, Zahle	1/2 5	26 1	10 0	1/2 19	0 12	8 1/2	11 1/2	1/2 1	3 1/2	
7. Jesper Bergmann, Gladsaxe	8 1	1 10	0 30	22 0	0 23	0 4	29 1/2	24 0	2 1/2	
8. Roger Smith, England	0 7	9 1/2	1 26	4 1/2	29 1/2	1/2 6	1 12	10 1/2	4 1/2	
9. Leif Rasmussen, Gentofte ...	10 0	1/2 8	15 1	1/2 11	30 0	1 14	27 1/2	1/2 4	4	
10. Pertti Poutiainen, Finland ..	1 9	7 0	1 6	17 1	0 19	20 1/2	18 0	1/2 8	4	
11. Luitjen Apol, Færøerne ...	12 0	13 1	1/2 20	9 1/2	1/2 27	17 0	1/2 6	0 29	3	
12. Preben Dalberg, Viborg ...	1 11	14 1/2	1/2 2	0 2	6 1	19 0	8 0	27 1/2	3 1/2	
13. Poul Erik Nielsen, Viborg	14 0	0 11	0 4	0 29	1 0	0 25	1/2 21	26 1/2	1	
14. Ove Kroll, Vamdrup	1 13	1/2 12	3 1/2	2 0	16 0	9 0	1/2 1	15 1/2	3	
15. Kjeld Pedersen, Øbro	16 0	1/2 18	0 9	25 1/2	21 1/2	1/2 24	26 1/2	1/2 14	3	
16. Jacob Øst Hansen, Gentofte	1 15	17 1/2	19 1	5 0	1 14	28 1/2	1/2 30	20 1	5 1/2	4-5.
17. Ole Chr. Moen, Norge	18 1	1/2 16	22 0	0 10	26 1	1 11	1/2 20	5 1	5	
18. Søren Larsen, Odense	0 17	15 1/2	1 1	1/2 20	24 1	27 1	1 10	1/2 3	5 1/2	6.
19. Anders Wirgren, Sverige ...	20 1	1/2 22	0 16	6 1/2	10 1	1 12	1/2 28	30 1	5 1/2	4-5.
20. J. Hartung Nielsen, Gentofte	0 19	21 1	11 1/2	18 1/2	1 9	1/2 10	17 1/2	0 16	4	
21. A. Christiansen, Brønderslev	22 0	0 20	29 1/2	0 1	1/2 15	1/2 26	13 1/2	1/2 25	2 1/2	
22. Peter Dankert, Vesttyskland	1 21	19 1/2	1 17	1 7	30 1/2	3 0	0 2	28 1	5	
23. Thorbj. Rosenlund, Vanløse	24 0	29 1	1 25	1 27	7 1	1 30	0 3	2 1/2	5 1/2	3.
24. Steen Mølgård, Vanløse ...	1 23	30 0	28 0	1/2 26	0 18	15 1/2	25 1/2	1 7	3 1/2	
25. John Rødgård, Esbjerg	26 1/2	0 5	23 0	1/2 15	0 4	13 1	1/2 24	21 1/2	3	
26. David Wilson, Irland	1/2 25	0 6	8 0	24 1/2	0 17	21 1/2	1/2 15	1/2 13	2 1/2	
27. Peter Friis Nielsen, Esbjerg	28 1/2	1 1	1/2 5	23 0	11 1/2	0 18	1/2 9	1/2 12	3 1/2	
28. Erik de Vries, Holland	1/2 27	4 1	1 24	1/2 30	2 1/2	16 1/2	19 1/2	0 22	4 1/2	
29. Peter de Jonghe, Belgien ...	30 0	0 23	1/2 21	13 1	1/2 8	1 1/2	1/2 7	11 1	4	
30. Iain J. Sinclair, Skotland ...	1 29	1 24	7 1	28 1/2	1/2 22	23 0	16 1/2	0 19	4 1/2	

Steen Fedder

Bortset naturligvis fra Werner Hug, Schweiz, og den stærke svensker Anders Wirgren, der kom for skade at snuble i starten, synes jeg ikke, udlændingene gjorde indtryk af at yde noget særligt. Der var lidt for mange »remiskonger« imellem (4 remis og derover!).

Den nye juniordanmarksmester, d.v.s. mig selv, baserer næsten udelukkende spillet på ved hjælp af et grundigt indstudert åbningsrepertoire at frembringe fordelagtige stillinger, som dernæst efter bedste evne søges omsat til gevinst. I denne turnering var dette princip nu ikke særligt fremherskende. Jeg vandt turneringen med lidt held og på mine modstanderes fejl og gedebukke.

Præmietagerne i mesterklassen fremgår af turneringstabellen. I de øvrige klasser fik følgende præmie:

1. klasse, gr. A:
1. Tom Skovgård, Gentofte	5	p.
2. Carsten Høi, Brønshøj	5	p.
3. Chris Nørregård, Gladsaxe	4½	p.
4. John H. Petersen, Slagelse	4½	p.
1. klasse, gr. B:
1. Anders Vognsen, Sønderborg	6½	p.
2. Thomas J. Tronhjem, Lemvig	4½	p.
3. Carsten Petersen, Brønshøj	4½	p.
4. Christian M. Hansen, Nr. Snede ...	4½	p.
2. klasse, gr. A:
1. Peter H. Sørensen, Thyholm	5½	p.
2. Henning Lund, Vamdrup	5	p.
3. Torsten Jepsen, Slagelse	5	p.
4. Poul Erik Sørensen, Thyholm	4½	p.
2. klasse, gr. B:
1. Emil Boeg, Holbæk	5½	p.
2.-3. Per Jensen, Viborg	5	p.
2.-3. Ivan Mikkelsen, Thisted	5	p.
4. Peter Lautrup-Larsen, Lyngby-Virum	5	p.

Kun en enkelt opnåede at blive mesterspiller. Det var vinderen af 1. klasse, gr. B, Anders Vognsen. — Alle med mindst 5 p. i 2. klasse rykker op i 1. klasse.

Thorbjørn Rosenlund fik den udsatte skønhedspræmie i mesterklassen. Partiet følger nedenfor med kommentarer af vinderen. — Der var også udsat en skønhedspræmie til det bedste parti i de øvrige klasser, men ingen partier fandtes værdige til denne udmærkelse.

Turneringen spillede på Viborg gymnastikhøjskole, og bortset fra skakken bød arrangementet på en udflugt for mesterklassen i Viborg og omegn samt simultanskak af den internationale mester Svend Hamann (resultat: $+38 = 8 \div 7$). — Turneringsleder: Harald Grau-Hansen; turneringsassistenter: Jørgen Overgård, Villy Anly, Helge Poulsen og Hans-Henrik Vognsen.

4861

Spansk

Hvid: Preben Dalberg, Viborg.

Sort: Steen Fedder, Hillerød.

4. runde

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, f5 4. d3, fxe4 5. dxe4, d6 6. Sc3, Sf6 7. Lg5, Le7 8. h3, 0-0 9. Dd2, Le6 10. Lxf6, Lxf6 11. Sd5, Kh8 12. La4, Le7 13. Lb3, Lg8 14. h4, Dd7 15. Sxe7, Dxe7 16. Lxg8, Kxg8 17. Dd5†, Kh8 18. 0-0-0, a5 19. c3, a4 20. Td2, Ta5 21. Dd3, Tc5 22. Kd1, De6 23. Ke2, Tf4 24. Se1, Sa5 25. f3, Sc4 26. Tc2, d5 27. g3, Tf8 28. Kf1, dxe4 29. Dxe4, Dh6 30. De2, Se3† 31. Kg1, Sxc2 32. Sxc2, Dc1† 33. Kg2, Dxb2 34. Sd4, Dxe2† 35. Sxe2, Tb5, hvid opgiver.

*

Skønhedspræmien

4862 Ben-Oni (Volga-gambit)

Hvid: de Jonghe, Belgien.

Sort: Thorbjørn Rosenlund, Vanløse.

1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, b5.

En i praksis yderst anvendelig gambit.

4. cxb5, a6 5. Sc3.

Et usædvanligt træk, som muligvis kan gendrives. I partiet her betyder det kun en trækstilling.

5. —, axb5 6. Sxb5, La6 7. Sc3, g6 8. Sf3, d6 9. g3.

Hvid vil ikke opgive den ægte rokade med 9. e4. Den kunstige efter 9. e4, Lxf1 10. Kx f1, Lg7 11. g3 er ellers meget bekvem. En væsentlig ulempe ved 9. e4 er dog, at feltet d3 svækkes.

9. —, Lg7 10. Lg2, 0-0 11. 0-0, Sbd7 12. Tel.

Oplægget til en fejl. Han vil åbenbart spille e4.

12. —, Sb6 13. Sd2, Dc7 14. Dc2, Lb7.

Fremtvinger e4.

15. e4, La6.

15. —, e6 kom også i betragtning, men jeg kunne ikke finde ud af, om 16. Sb5, Dd7 17. Sxd6 var fordelagtigt for mig.

16. f4?

Alt for optimistisk. 16. h3, ville være en god fortsættelse.

16. —, Sg4 17. Sf1??

17. Sf3 var nødvendigt og også brugbart, da sort ikke vinder nogen officer efter 17. Sf3, Ld4† 18. Sxd4, cxd4 19. Dd1.

17. —, Ld4† 18. Se3.

18. Le3?, Lxf1.

18. —, Sc4 19. Sd1, Da5.

Hvids stilling gør et let komisk indtryk. Især fandt jeg det pudsigt, at tårnet, der står midt i stillingen, ikke kan dækkes.

20. Te2.

Sort vinder nu en kvalitet ved slag på e3. Denne løsning virker imidlertid frastødende ved sin banalitet, og som materialistisk-tænkende spiller vil man jo også helst have mere end blot en kvalitet ned i sin store pose, før man lukker den.

20. —, Sa3! 21. Dd2, Sxe3.

Nøjagtigere end 21. —, Dxd2 22. Txd2, Sxe3 23. Txd4!, som selvfølgelig også vinder.

22. Dxa5?

Relativ bedst var 22. Txe3, Dxd2 23. Lxd2, Sc2 24. Tc1, Ld3.

22. —, Sec4† 23. Le3, Sxa5 24. Lxd4, Lxe2, hvid opgiver.

Partiet var på grund af hvids mange fejl ikke vanskeligt at spille for sort, og jeg mener (sagt i al beskedenhed, naturligvis) at have spillet en del partier, som er mere skønhedsrelevante end dette.

Noter af Thorbjørn Rosenlund.

Meddelelse fra SU til turneringsledere

Efter indførelse af spillerkortene er der opstået en del problemer, ligesom der er turneringsledere, som mener, at spillerkortene kan gøre det ud for indberetning af turneringens resultater. Vi gentager derfor vor vejledning for turneringsledere ved koordinerede turneringer i modificeret form.

1) Turneringen annonceres i Skakbladet og/eller det lokale unionsblad en måned før sidste runde.

2) En anmeldelsesfrist på 14 dage er minimum. For sent indgåede anmeldelser kommer kun i betragtning ved supplerings.

3) Anmeldelser skal fremsendes gennem

klubberne og er kun gyldige, hvis de er ledsaget af korrekt udfyldte spillerkort. For personlige medlemmer fungerer hovedkredsformanden som klubformand.

4) Straks efter anmeldelsesfristens udløb gennemgås spillerkortene, og tvivlstilfælde diskuteres med hovedkredsen respektive SU. Har man blandede klasser bedes om op- og nedrykningsgrænser. Er der deltagere fra mindst tre klubber? Er evt. indstillede spillere godkendt af hovedkredsformanden respektive SU? Gruppe-inddeling og rundetal bestemmes.

5) Udebliver en spiller fra et eller flere partier, skal turneringslederen sammenkalde turneringskomiteen, der skal tage stilling til, om der foreligger usportslig optræden. I så fald skal der afsiges en kendelse, sml. § 21 i reglementet for EMT og § 25, stk. 8, hvorefter en lokal turneringskomité kan udelukke en spiller fra en eller flere turneringer, også EMT.

6) Inden 14 dage efter sidste runde skal turneringslederen sende en fuldstændig indberetning af turneringen både til hovedkredsformanden og SU i form af turneringsskemaer. Disse skemaer skal være daterede, det skal anføres hvem der rykker op og ned. Er der spillet efter Monrads system, skal modstanderens nummer påføres pointet. Er der tale om en blandet klasse skal op- og nedrykningsgrænser være noteret.

7) Samtidig sendes de udfyldte spillerkort for M- og E-klasserne til spilleudvalget, alle andre også oprykkere fra 1. kl. til hovedkredsen. Hos denne ligger nemlig de tilsvarende kartotekskort. Senere sendes de udfyldte kartotekskort for oprykkere fra 1. kl. til SU af hovedkredsen. På spillerkortet skal det anføres, hvis der er spillet mere end 7 runder.

NB.: På supplementskort skal deltagerens sidste resultat være opført, og turneringslederen bør kontrollere, om resultatet er i overensstemmelse med kartotekskortet.

På spilleudvalgets vegne
T.b. Haabr.

DANSK
SKAK
UNIONS
EMBLEM
I SØLV

med nål, knap eller brochenål tilsendes portofrit mod indbetaling af kr. 10,00 på giro 2 08 01 eller ved indsendelse af frimærker.

Skakbladets ekspedition
Akademihaven, 4180 Sorø

Stormestergruppen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Pts.
1. Spasskij, Sovjetunionen	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1	1	1	1	1	11 1/2
2. Polugaevskij, Sovjetunionen	1/2	—	1	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	1	11 1/2
3. Uhlmann, Østtyskland	1/2	0	—	1	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1	10 1/2
4. Geller, Sovjetunionen	1/2	0	0	—	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1	10
5. Hort, Tjekkoslaviet	1/2	1/2	1/2	1/2	—	0	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	8 1/2
6. Gligoric, Jugoslavien	1/2	0	0	1/2	1	—	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	8 1/2
7. Tringow, Bulgarien	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	—	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	7 1/2
8. Janosevic, Jugoslavien	0	0	1/2	0	1/2	0	0	—	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1	1	7 1/2
9. Ciric, Jugoslavien	0	1/2	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	7
10. Donner, Holland	0	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	—	0	1/2	1/2	1	1	1/2	6 1/2
11. Scholl, Holland	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1	—	0	1/2	0	1/2	1/2	6
12. Csom, Ungarn	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	—	1/2	1/2	0	1/2	5 1/2
13. Hartoch, Holland	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1/2	1/2	5 1/2
14. Langeweg, Holland	0	1/2	0	0	1/2	0	1/2	1/2	0	0	1	1/2	1/2	—	1/2	1/2	5
15. Ree, Holland	0	0	1/2	0	1/2	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1	1/2	1/2	—	1/2	5
16. Jongsma, Holland	0	0	0	0	0	1/2	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	—	4

Mestergruppen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.
1. Adorjan, Ungarn	—	1	1/2	1/2	1	1	1	0	1	1	0	1/2	7 1/2
2. Hamann, Danmark	0	—	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1	7
3. Timman, Holland	1/2	0	—	1	1/2	0	1	1	1/2	1	1	0	6 1/2
4. Marovic, Jugoslavien	1/2	1	0	—	1/2	1	0	1	1/2	0	1	1	6 1/2
5. Cortlever, Holland	0	1	1/2	1/2	—	0	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	6
6. Tatai, Italien	0	0	1	0	1	—	1/2	0	1/2	1	1	1	6
7. Prins, Holland	0	0	0	1	1/2	1/2	—	1/2	1/2	1	1	1	6
8. van Geet, Holland	1	0	0	0	1/2	1	1/2	—	1/2	0	1/2	1/2	4 1/2
9. Bednarski, Polen	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	—	1/2	0	1	4 1/2
10. Piket, Holland	0	1	0	1	0	0	0	1	1/2	—	1/2	0	4
11. Westerinen, Finland	1	0	0	0	0	0	0	1/2	1	1/2	—	1	4
12. van der Weide, Holland	1/2	0	1	0	1/2	0	0	1/2	0	1	0	—	3 1/2

IBM-turneringen 1970

Af Svend Hamann

Denne efterhånden traditionelle turnering var i år særlig stærkt besat i stormestergruppen, og grunden hertil var dels, at russerne vel i år ville sikre sig, at det ikke igen blev en ikke-russer, som vandt turneringen (de to sidste vindere var Kavalek og Portisch), dels at turneringen i år var en jubilæumsturnering (turnering nr. 10) med de deraf følgende gode spillebetinger.

I stormestergruppen skulle der 10 points til et stormesterresultat og 7 points til et mesterresultat. Spillere som Hort og Gligoric formåede f. eks. ikke at klare grænsen. Normerne for disse titler er øjensynlig for høje.

Turneringen burde nok være vundet af Polugaevskij efter at han havde vundet over Uhlmann, Geller og Gligoric, men lidt for mange remiser i den tunge ende gjorde, at han måtte »dele« med verdensmesteren. Scoren 11 1/2 points

af 15 mulige er dog meget fint. Vi bringer et par af partierne med kommentarer fra turneringsbulletinen.

Iøvrigt deltog den meget spillende dansker S. O. von Seelen, Esbjerg i en af reservegrupperne, denne gang nævner vi dog ikke resultatet.

4863 Dronninggambit

Hvid: Spasskij. Sort: Ciric.

5. runde

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Sf3, Sf6 4. g3, Le7 5. Lg2, 0-0 6. 0-0, c6 7. b3, Sbd7 8. Lb2, b6 9. Sbd2, Lb7 10. Tc1, Te8 11. e3, c5.

Stillingen er lige.

12. De2.

Hvid holder stillingen »flydende« og forbeholder sig mulighederne Tfd1 og Se5.

12. —, Tc7.

Forbereder Da8 efterfulgt af tårndublering i c-linjen.

13. exd5.

Nu er 13. Tfd1 virkningsløst på grund af 13. —, Da8.

13. —, Lxd5.

13. —, exd5 var ikke bedre. Sort ønsker at bevare stillingen så enkel som muligt.

14. e4, Lb7 15. e5, Sd5.

15. —, Se8 synes mig for passivt.

16. Sc4, Da8 17. Sd6.

Den eneste mulighed for at spille på gevinst.

17. —, Lxd6 18. exd6, Tc6 19. dxc5, bxc5 20. Sg5.

Mod 20. Se5 havde sort 20. —, Txd6. Angrebet på d7 giver ikke hvid nogen fordel. Af denne grund ofrer hvid en bonde.

20. —, Txd6 21. Tfd1.

Her mener jeg, det forholdsvis bedste for sort havde været 21. —, h6 22. Se4, Ta6 23. Dg4, f6. Hvid har rigelig kompensation for bonden, f. eks. 24. Sxc5, Sxc5 25. Txc5 med interessante muligheder.

21. —, Ta6? 22. De4, f5.

Farligt er 22. —, g6 på grund af 23. Sxh7, hvorpå 23. —, f5 24. Dh4 giver hvid gevinst.

23. De4!

Sort er nu i store vanskeligheder. Et forsvar af e6 synes ikke muligt.

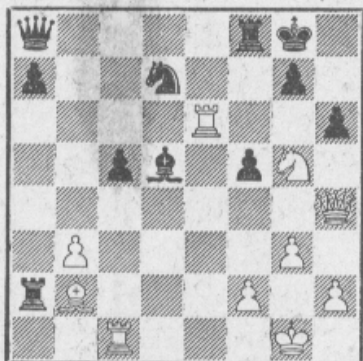
23. —, De8 24. Te1.

Det simpleste.

24. —, Txa2.

Fortvivelse. Efter 24. —, Kh8 25. Lxd5, exd5 26. Txe8, dxc4 vinder hvid med 27. Te7.

25. Txe6, Da8 26. Lxd5, Lxd5 27. Dh4, h6

28. Dxb6, Sf6 29. Txf6, sort opgiver.

Efter 29. —, Txf6 30. Dh7†, Kf8 31. Dh8†, Ke7 32. Dxb7† er alt slut.

Noter af B. Spasskij.

4864

Kongeindisk

Hvid: Hort. Sort: Gligoric.

5. runde

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, Lg7 4. e4, d6 5. f3, 0-0 6. Le3, b6 7. Ld3, a6.

Mere solidt er 7. —, Lb7, som senere i turneringen blev spillet af Tringow mod Spasskij.

I et parti Polugaevskij-Stein fik hvid et gunstigt spil efter fremstødet e4-e5; hvid forsøger nu det samme.

8. Sge2, c5 9. e5, Sfd7 10. exd6, exd6 11. Dd2, Sc6 12. Le4, Lb7 13. 0-0-0, Sf6.

Hvid står bedst.

14. Lxc6, Lxc6 15. Lg5.

En vanskelig stilling for sort. Truslen om afbytning på c5 og angreb mod d6 er meget ubehageligt.

15. —, Tc8 16. d5, Ld7 17. Sg3, Te8.

Det eneste træk; bindingen af Sf6 er alvorlig, og svækkelsen d6 lammende.

18. Df4, Te5 19. Sce4.

19. h4 var stærkere, hvorefter det er tvivlsomt, om sort kan holde sig oprejst. Sort må spille h5, ofre kvaliteten på g5 og gå til e8 med springeren.

19. —, Txb5.

Dette var sorts hensigt.

20. Dxb5, b5!

Nu angriber sort.

21. Sxd6, Tb8!

Hvid ventede formodentlig 21. —, Df8, men efter 22. Sxc8, Lh6 23. f4, Lxg5 24. fxg5, Sg4 25. Sb6 får hvid det bedste spil.

22. Sge4, h6.

Ophæver bindingen.

23. De3, Sxe4 24. Sxe4.

Nødvendigt; springeren kunne blive fanget.

24. —, bxc4 25. Td2, Da5 26. Kb1.

Formodentlig var hvids bedste chance 26. Da3, Lxb2† 27. Dxb2, Txb2 28. Txb2 og hvid kan endnu yde modstand.

26. —, c3 27. Tc2, Ld4!

Bonden på c5 må dækkes. Hvid kan ikke slå på h6 på grund af La4.

28. De1, Da3 29. Sxc3, Lf5 30. Ka1, Txb2.

Sort står nu overlegent.

31. Txb2, Lxc3 32. Dc1, c4 33. d6.

En bedre praktisk chance var 33. g4. Begge spillerne var i tidnød.

33. —, Lf6 34. Td1, c3 35. Tc2.

Men ikke 35. Tb8†, Kg7 36. Dxa3, c2† efterfulgt af mat.

35. —, Da4 36. d7.

Redaktionen af næste nummer slutter den 10. i denne måned

Den eneste måde at vinde et tempo på og afsvække angrebet på c2.

36. —, Lxd7 37. g4.

Måske var 37. Txd7 bedre. Tekstrækket, som skal forhindre Lf5, er nytteløst.

37. —, Le6 38. Te1, Lb3.

Direkte slag på a2 var også muligt. Tekstrækket er bekvemmere.

39. T1e2, Lxa2.

Nu er slaget stærkere, da tårnet på e2 står dårligere end på e1.

40. Dxb6, Lc4† 41. Kb1, Lxe2, hvid opgiver.

Noter af S. Gligoric.

Mestergruppen

På trods af den stærke deltagelse i stormestergruppen var det alligevel mestergruppen, der havde min største interesse. Også denne gruppe var i år usædvanlig stærkt besat, 9 internationale mestre (en passiv), hvoraf de fleste af dem rangerer blandt de stærkeste og mest spillende af de internationale mestre. F. eks. kom jugoslaven Marovic direkte fra turneringen i Skoplje, hvor han bl. a. placerede sig foran Gligoric (Tajmanov og Vasjukov vandt med 11 points, Gheorghiu 10, Marovic 9, Balashov 8½, Gligoric, Matulovic og Forintos 8, Browne og Mantanovic 7½, Reshevsky 7 o. s. v.). Desuden deltog den altid farlige Westeringen, Adorjan, som har en placering som nr. 2 i junior-VM samt den stærkeste italienske spiller Tatai. Blandt disse spillere måtte man forvente at finde turneringens vinder.

Der blev spillet mange gode kamppartier og remisprocenten var ikke høj. Selv havde jeg den laveste, idet jeg vandt 7 partier, tabte 4 og spillede ingen remiser. Nu kan »gamle mester Jens« vist ikke tillade sig at kalde mig en »remispølse« mere!

Et sådant resultat tyder normalt på skarpt anlagte partier, hvilket også var tilfældet. Når man spiller på den måde kommer man ud for ting som at vinde tabsstillinger og at tabe gevinststillinger. Vi skal se nogle eksempler herpå:

2. runde. Hamann-van Geet

Hvid trækker

Hvid brugte i denne stilling næsten en time på at gennemregne konsekvenserne af e4-e5, fandt ud af det var for farligt og trak derfor The1 som forberedelse til e4-e5. Sort trak straks herpå 16. —, Kh8?, hvorefter hvid med 17. e5 vandt officer under gunstige omstændigheder og vandt senere partiet.

Med 16. —, Df6! kan sort stille hvid over for meget vanskelige problemer, f. eks. 17. Kg2, Txe4! og sort vinder.

Korrekt for hvid havde været 16. Thf1, Df6 17. Kg1! o. s. v.

I 8. runde ville jeg med en gevinst være kommet helt frem i spidsen. Følgende stilling fremkom i partiet med Cortlever:

Hamann - Cortlever

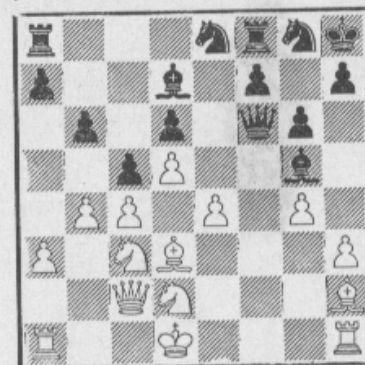

Sort trækker og vinder

24. —, Dg7! 25. Dd4, Lb3! 26. Ta1, Tad8! 27. Sd6, Sb8! og sort vinder, da truslen Sc6 er afgørende, og da 28. b5 ikke hjælper noget da springeren blot går til d7.

Såre simpelt, man skal blot se det! Jeg spillede noget andet og tabte.

9. runde. Hamann-Piket

Hvid trækker

Med det nærliggende 19. e5! kan hvid sikre sig en meget chancerig stilling f. eks. 19. —, dxe5 20. Sce4, De7 21. Dc3 o. s. v.

I stedet spillede jeg lidt naivt 19. Tf1? hvorpå 19. —, La4! 20. Sb3, Lxb3 21. Dxb3, Dd4 gav sort lige spil. Senere fortsatte jeg med at spille slapt og sort fik en springer til e5 i en gunstig stilling og vandt.

Lokaler udlejes

Velegnede til skak, bridge, undervisning og varedemonstration.

Skakforeningen Kampklubben
Solitudevej 5A, 2200 København N.
Tlf. (03) 14 11 16 eller (03) 20 95 20

4865 Robatsch-forsvar

Hvid: *Hamann*. Sort: *Westerinen*.
4. runde

1. e4, g6 2. d4, Lg7 3. c4, Sc6 4. Le3, e5 5. dxe5, Sxe5.

5. —, d6 kommer i betragtning.

6. Sc3, Se7 7. Le2, 0-0 8. f4, S5c6 9. g4!

Forhindrer sort i at få feltet f5 til en springer. Hvis sort nu ikke spiller f5, må han overveje, om han vil tillade hvid at spille f5.

9. —, f5 10. gxf5, gxf5 11. e5, d6 12. exd6, cxd6 13. Sf3, Le6 14. Sg5, Dd7 15. Dd2, Tac8.

»Tilsyneladende rettet mod hvid lang rokade, men næppe det bedste. Også sorts næste træk er under mistanke«, skriver Bent Larsen i FREDERIKSBORG AMTSAVIS. Jeg er helt enig.

16. Tg1, Tfd8? 17. Sd5!

Truer Sf6†.

17. —, Kh8 18. Kf2, h6?

Nu er der en lille kombination:

19. Sxe6, Dxe6 20. Txg7!, Kxg7 21. Dc3†, Kf7 22. Lh5†, sort opgav.

For på 22. —, Sg6 følger ganske enkelt 23. Lxg6†, Dxc6 24. Tg1 med nem gevinst.

Vi skal lige se, hvad der ville være sket, hvis sort i stedet for 21. —, Kf7 havde spillet 21. —, Kf8. Hvid fortsætter med 22. Tg1!, Ke8 23. Sf6†, Kf8 24. Lh5 og truslen Sh7† mat er afgørende. Endelig kunne sort forsøge 21. —, Se5, men 22. fxe5, dxe5 23. Sf4!, Dd6 24. c5 vinder med det samme.

Løsninger til

KOMBINATIONSØVELSER side 209

Kombinationsøvelse 1

Slutspil fra Hamann – Bednarski i 6. runde.

Sorts sidste træk var 54. —, Ke5? (tidnød, kontrol ved 56. træk).

Der fulgte 55. Se8!, Kxd5 56. g4, fxc4† 57. Kxg4, og den polske mester opgav.

4866 Siciliansk

Hvid: *Tatai*. Sort: *Hamann*.
10. runde

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lg5, Sbd7 7. Le4, Da5 8. Dd2, e6 9. 0-0-0, b5 10. Ld5!?

Ifølge teorien (f. eks. Boleslavskij) skal sort nu spille 10. —, b4! 11. Lxa8, bxc3 12. bx c3, Sb6 13. Lc6†? (Bedre er 13. Sb3, Db5 14. Sd4, Da5 15. Sb3 med remis) 13. —, Ld7 14. Lxd7†, Sfxd7 og sort har afgørende angreb. Jeg kendte imidlertid ikke teorien og så ingen anden udvej end at modtage ofret, altså:

10. —, exd5 11. exd5, Sc5 12. The1†, Kd7 13. Sc6, Db6 14. b4!, Sa4 15. Dd3!!

Meget stærkt spillet, sort er nu totalt overspillet og har ikke et fornuftigt træk f. eks. 15. —, Lb7 16. Le3, Dc7 17. Df5† o. s. v. eller 15. —, Kc7 16. Le3, Db7 18. Sa5, Db8 19. Sxa4, bxa4 20. Dc3†, Kd7 21. Dc6†, Kd8 22. Lb6† og vinder let. Jeg fortsatte derfor med:

15. —, Sxc3 16. Dxc3.

Nu truer hvid f. eks. med slag to gange på f6, og sort kan desværre ikke spille 16. —, Sxd5 p. gr. a. 17. Se5†! o. s. v.

Jeg forsøgte derfor med

16. —, Sg4

med ideen 17. Df3, f6! 18. Dxc4†, Kc7.

Kombinationsøvelse 2

Fandt De trækket?

17. Dxc7!! vinder øjeblikkeligt. I stedet spillede hvid

17. Ld8, Dxf2 18. Tf1?!, De3†!, og hvid opgav.

Hvid kan naturligvis stadig vinde med 18. Dxc7.

Fantastiske fejl!

4867 Dronninggambit

Hvid: *Hamann*. Sort: *Timman*.
11. runde

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, c5 4. e3.

Jeg havde ikke lyst til at tillade 4. d5, b5!?, Blumenfeld-gambit.

4. —, d5 5. Sc3, Sc6 6. cxd5, Sxd5 7. Lc4, cxd4 8. exd4, Le7 9. 0-0, 0-0 10. a3, Sxc3 11. bxc3, b6 12. Dd3, Lb7 13. La2, Tc8 14. Te1, Lf6 15. Lf4.

Denne stilling er sikkert ret lige, jeg foretrækker dog den hvide, som giver visse angrebschancer.

15. —, g6 16. h4!, Lxh4?

Nødvendigt er 16. —, Sa5 for at spille —, Ld5 o. s. v.

17. Lh6, Te8?

Nødvendigt, omend utilstrækkeligt var kvalitetsofferet 17. —, Le7. Nu vinder hvid forceret:

18. d5!, Le7.

Hvis 18. —, Sa5 følger dronningofret 19. dxe6!! og vinder og 18. —, exd5 taber naturligvis officerer efter 19. Txe8† o. s. v.

19. Tad1, exd5.

Tvunget, da der også truer med d5-d6-d7.

20. Lxd5, Sa5.

Ellers følger Lxf7† med mat.

Kombinationsøvelse 3

21. Txe7!, og sort opgav,

for på dronning eller tårn slår e7 følger 22. Dd4 med øjeblikkelig gevinst.

Er jeg tilfreds med resultatet? Naturligvis ikke, jeg vandt jo ikke turneringen! Trods alt var det vel et pænt resultat, og i øvrigt var det et såkaldt »mesterresultat«, det vil sige, min titel tæller til 1975, foreløbig da.

Partier fra »Århundredets skakmatch«

Med noter af Bent Larsen

4868 Caro-Kann

Hvid: Fischer. Sort: Petrosjan.

3. runde.

1. e4, c6 2. d4, d5 3. Sc3, g6!?

Fischer spiller altså ikke afbytningsvarianten denne gang — men kommer ud for en overraskelse. Fortsættelsen kunne godt tyde på, at Petrosjan ramte en stillingstype, der ikke passer den amerikanske stormester særlig godt.

Hvis man ikke kan lide at spille denne variant med hvid, kan man spille 3. Sd2!?

Tekstrækket er blevet spillet en del de sidste år. Mange eksperter anbefaler 4. h3, for at spille Sf3 uden svaret Lg4.

4. e5, Lg7 5. f4, h5 6. Sf3, Lg4 7. h3, Lxf3 8. Dxf3, e6 9. g3, Db6 10. Df2, Se7 11. Ld3, Sd7 12. Se2, 0-0-0 13. e3, f6.

Sort har allerede initiativet.

14. b3, Sf5 15. Tg1, c5 16. Lxf5, gxf5 17. Le3, Da6 18. Kf1, cxd4 19. cxd4, Sb8 20. Kg2, Sc6 21. Sc1, Td7(?)

Petrosjan vil åbenbart helst beholde kongen i nærheden af e6-bonden, men 21. —, Kb8 var nok alligevel det rigtige. Dette og det følgende træk forspilder gevinstchancerne.

22. Dd2, Da5 23. Dxa5, Sxa5 24. Sd3, Sc6 25. Tac1, Tc7 26. Tc3, b6 27. Tgcl, Kb7 28. Sb4, The8 29. Txc6, Txc6 30. Txc6, Txc6 31. Sxc6, Kxc6 32. Kf3. Remis.

4869 Grünfeld-indisk

Hvid: Petrosjan. Sort: Fischer.

4. runde.

1. c4, g6 2. d4, Sf6 3. Sc3, d5 4. Sf3, Lg7 5. cxd5, Sxd5 6. Ld2.

Med denne tilsyneladende meget beskedne opstilling, indført af Smyslov, har hvid opnået gode resultater i den sidste tid.

6. —, c5 7. Tc1, Sxc3 8. Lxc3, cxd4 9. Sxd4, 0-0 10. c3, Dd5 11. Sb5, Dxd1† 12. Txd1, Sc6 13. Lxg7, Kxg7 14. Le2, Lf5 15. g4, a6 16. Sc3, Le6 17. f4, Tfd8 18. Kf2, Sb4.

Enklere 18. —, Txd1 19. Txd1, Td8.

19. a3, Sd5 20. Se4, Sf6 21. Sxf6, exf6 22. Lf3, Tac8 23. Txd8, Txd8 24. Td1, Tc8.

Løberslutspillet efter 24. —, Txd1 25. Lxd1, g5 må uden videre kunne give remis.

25. Td2, Tc7 26. h4, h6 27. Kg3, b5.

Ser risikabelt ud, men indleder et aktivt modspil i en stilling, der allerede var en smule vanskelig. Hvid truede bl. a. Td2-d6-b6 med værdifuld forstærkning af stillingen.

28. Td6, Tc2 29. b4, Tc3 30. Txa6, Lc4 31. f5, g5 32. hxg5, hxg5 33. Kf2, Tc2† 34. Kg1, Tc1† 35. Kg2, Tc2† 36. Kg3, Tc3 37. Kf2, Tc2† 38. Ke1, Tc3 39. Ta5, Txe3† 40. Kf2, Td3.

Hængeparti. Sort klarer sig lige.

41. Lc6, Kf8 42. Lxb5, Lxb5 43. Txb5, Txa3 44. Td5, Tb3 45. Td4, Ke7 46. Ke2, Ta3 47. Kd2, Tb3 48. Kc2, Te3 49. Kb2, Ke8 50. Kc1, Te2 51. Kd1, Ta2 52. Ke1, Tb2. Remis.

Altså 3-1 til Fischer. I de to sidste partier var det Petrosjan, der havde initiativet, men ikke nok til gevinst.

DSU's Støtteforening

Kasserer:

Ole Lauridsen

Finlandsvej 35, 7100 Vejle

Börje Jansson vandt Sveriges-mesterskabet

Af Bengt Ekenberg

I år fandt Sveriges-mesterskabet sted i den nydelige by Nässjö. Börje Jansson vandt – ikke uventet, men velfortjent. Den største overraskelse var måske debutanten Lennart Liljedahl. Han kom på andenplads uden tabsparti. Resultaterne: 1. Börje Jansson 11, 2. Lennart Liljedahl 10, 3. Ove Kinmark 9½, 4. Martin Johansson 9, 5. Bengt Ekenberg 8½, 6. Nils Å. Malmdin 8½, 7. Hans Ek 8, 8. Lennart Ljungqvist 8, 9. Göran Broström 8, 10. Sune Hjorth 7, 11. Zandor Nilsson 7, 12. Åke Olsson 7, 13. Kristian Sköld 5½, 14. Johnny Ivarsson 5½, 15. Bengt Andersson 4½, 16. Martin Berglund 3.

Ulf Andersson spillede denne gang i en udenlandsk turnering.

Börje Jansson mener, at hans bedste parti i turneringen om Sveriges-mesterskabet er det følgende fra 2. runde.

4870 Jugoslavisk

Hvid: Nils Å. Malmdin.

Sort: Börje Jansson.

1. e4, d6 2. d4, Sf6 3. Sc3, g6 4. Le2, Lg7 5. h4, Sc6 6. Le3, e5 7. d5, Sd4 (!).

Et interessant bondeoffer. Sort får gode angrebschancer og anvender dem fortrinligt i dette parti.

8. Lxd4, exd4 9. Dxd4, 0-0 10. Dd2, Te8 11. f3, c5.

I Keres-Bouwmeester 1962, fulgte 11. —, Sh5 12. g4, Sg3 13. Th2, Sxe2 14. Sgxe2, c5 15. 0-0-0, Da5 16. h5, b5 med stærkt modangreb for sort. Schwarz foreslår i sit åbningsværk 11. —, c5, men resten af partiet spiller Börje selv.

12. dxc6, e.p.?

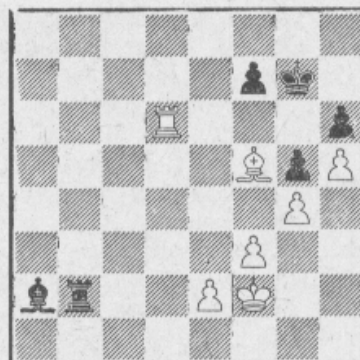
Det er alt for farligt at åbne linjerne for sort.

12. —, bxc6 13. Td1, d5! 14. exd5, cxd5 15. Sxd5, Sxd5 16. Dxd5, Dxd5 17. Txd5, Lxb2 18. Kd2, Le6 19. Tb5, Lg7 20. a3, Lh6† 21. Ke1, Tac8 22. h5, Lf4 23. hxg6, hxg6 24. Th4, Ld6 25. Ta4, Txe2 26. Ld3, Lb3† 27. Te4, Txe4† 28. fxc4, Lg3†, og hvid gav op.

En glimrende demonstration af bl. a. løberparrets styrke. Den ellers dygtige Malmdin blev spillet helt ned.

Noter på skandinavisk af Bengt Ekenberg.

I kampen om Sveriges-mesterskabet stod under tegnede dårligt i 5 slutspil og klarede dem alle til remis. I partiet Martin Johansson-Bengt Ekenberg fremkom følgende stilling efter sorts 52. træk.

Stillingen er sandsynligvis remis, men hvid har et gevinstforsøg, der er meget farligt for sort.

53. f4, gxf4 54. g5, Le6!

Det eneste træk; efter 54. —, hxg5? 55. h6† vinder hvid straks.

55. Lxe6, fxe6 56. Txe6, hxg5 57. Tg6†, Kh7.

57. —, Kf7? taber, f. eks. 58. Txc5, Kf6 59. Tg1, Kf5 60. h6, Tb8 61. h7, Th8 62. Th1, Kg4 63. Th2 (træktvang!), Kg5 (eller 63. —, f3 64. e3!) 64. Kf3 etc.

58. Txc5, Kh6 59. Tf5, Tb3!

Hvids konge må ikke komme over 3. række.

60. Txf4, Kxh5 61. Tf3, Tb4 62. Tg3, Tb8 63. e4, Tb2† 64. Ke1.

Eller 64. Kf3, Tb3† 65. Kf4, Txc3 66. Kxc3, Kg5 remis.

64. —, Tb4.

Hvid tilbød remis. På 65. Te3 slipper han den sorte konge løs.

Noter på skandinavisk af Bengt Ekenberg.

Skakforeningen Øbros forårsturnering 1970

Af Aabo Carlsen

Børge Pedersen, Sundbyerne vandt eliteklassen med 5½ p. og blev dermed Øbros 21. forårsmester og fik en aktie i guldsmed Harald Hammers udsatte vandrepokal. Eric Brøndum, Capablanca blev nr. 2 og P. Løvgreen Nielsen, Københavns Skf. nr. 3. Begge fik 5 p. (rækkefølge efter Sonnenborn-Berger).

Præmietagere i mesterklassen blev: 1. Torben Madsen, Københavns Skf. 5½, 2.-3. Chr. Olsson, Øbro og Carsten Petersen, Brønshøj Skf. hver 5, 4. Ejnar Ovesen, Centrum, Esbjerg 5, 5. Jan Petersen, Kampklubben 5, 6. Per Rosell, Vejlbj-Risskov 4½.

1. klasse, gr. A: 1. Verner Johnsen, Københavns Skf. 6, 2. Henning Kalfner, Vanløse 5, 3. Flemming Bruhn, Hvidovre 5, 4. Egon Hansen, 1941 5, 5. Niels Chr. Davidsen, Hillerød 5.

1. klasse, gr. B: 1. Peter Dürfeld, N. Zahles

skole 5½, 2. Dick Sørensen, Amager 5, 3. Birger Nielsen, Øbro 5, 4. Jan Brøndum, Capablanca 5, 5. Flemming Jensen, Øbro 4½.

2. klasse: 1. Ole Block, 1941 5½, 2. Kurt Andersen, Vanløse 5½, 3. Michael Andersen, Hvidovre 4½, 4.-5. Sv. Katzmann, Øbro og Walther Busk, Brøndbyerne hver 4½, 6. Stig Jensen, N. Zahles skole 4½.

3. klasse: 1. Klaus Wolf, hj. 6, 2. Karl Johs. Laustsen, Hillerød 5½, 3. E. Hauerberg, hj. 5, 4.-5. Henry Madsen, Øbro og Jan Jensen, Øbro hver 4½.

4. klasse: 1. John Forchammer, Øbro 5½, 2. Per Pedersen, hj. 5, 3. Jan Sandal, hj. 4½, 4. Willy Poulsen, Posten 4½, 5. Steen Rosenkilde, N. Zahles skole 4.

International mester Svend Hamann foretog den endelige bedømmelse af det bedste parti i elite- og mesterklasse. Den flotte globus, der var skænket af C. Ferslev og Co. gik til Eric Brøndum, Capablanca. Den udskårne springer, som Øbro havde udsat til det bedste parti i de øvrige klasser, gik til Verner Johnsen, Københavns Skf. - Landmandsbankens Ponduspræmie for det bedste resultat af en junior under 14 år gik til Steen Rosenkilde, N. Zahles skole. - Øbros klubmester 1936 og -37, G. Larsen, skænkede en fiks lille sølvting, der efter Sv. Hamanns råd gik til H. Nedergård, Øbro.

I alt deltog 126 spillere i turneringen, og gennemførelsen var god, selvom turneringslederen Knud Madsen havde en del besvær med at arrangere udsatte partier?!

Der blev foretaget en afstemning om koordinering eller ikke, den gav 52 ja-stemmer og 25 nej-stemmer.

Her følger de 2 bedste partier med Svend Hamanns kommentarer:

4871 Engelsk

Hvid: Lars Møller, Øbro.

Sort: Eric Brøndum, Capablanca.

Eliteklassen.

1. c4, Sf6 2. Sc3, g6 3. g3, Lg7 4. Lg2, 0-0 5. e4, d6 6. Sge2, e5 7. d3.

Er vel ikke direkte dårligt, men naturligere er rokade samt eventuelt d4 senere.

7. —, c6 8. 0-0, Sbd7 9. h3, Sc5 10. b4.

En af de eneste gange i dette parti, hvor hvid optræder aggressivt, og så er det faktisk på et forkert tidspunkt, idet b4 senere viser sig at være en svækkelse af diagonalen a1-h8. Bedre var derfor f. eks. Le3.

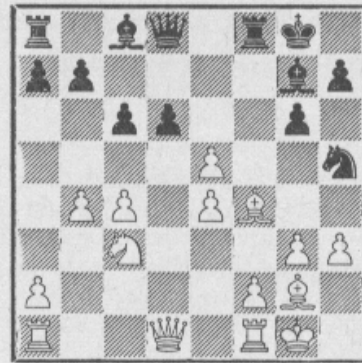
10. —, Se6 11. Le3, Sh5 12. d4?

Nu er dette træk ikke længere godt, hvid burde gribe til forsvarsmidler, som f. eks. f3 samt Lf2 o. s. v.

12. —, f5 13. dxe5, f4!

Pointen ved det sorte angreb. Hvid havde måske regnet med —, dxe5, hvorefter dronningafbytning giver lige spil.

14. Sxf4, Sexf4 15. Lxf4.

Her regner de fleste vel med, at næste træk er —, Sxf4 o. s. v., men sorts næste træk hæver partiet op i et niveau højere.

15. —, Txf4! 16. gxf4, Dh4.

Her har hvid forskellige forsvarsmuligheder, men ingen af dem er vist helt tilfredsstillende. På 17. exd6 spiller sort ikke Lxc3, p. g. a. d7, men 17. —, Le6 hvorved initiativet bevares. Hvid vælger at dække h3 bonden og springeren samtidig med ...

17. Df3, Sxf4 18. Tfe1.

Hvid kan jo ikke spille 18. exd6, Lxc3 19. Dxc3?, Se2† o. s. v.

18. —, Lxh3.

Nu kan hvid ikke spille 19. Lxh3 p. gr. a. —, Sxh3† samt Tf8, hvorefter alle sorts brikker med afgørende kraft deltager i angrebet.

19. Dg3, Sxg2 20. Dxh4, Sxh4 21. Te3, Le6.

Hermed er partiet faktisk forbi, da sort har afgørende positionel fordel. Sort får dog i det følgende lejlighed til at lave endnu et par smarte ting.

22. exd6, Ld4 23. Td3?, Lxc4! 24. Th3, Tf8! 25. Td1, Le6 26. Thd3, Lxf2† 27. Kh2, Lb6 28. d7, Ld8 29. e5, Sf3† 30. Kg2, Lg4 31. e6, Sh4† 32. Kg3, Lxd1 33. Txd1, Tf3† 34. Kh2, Txc3 og hvid opgav.

*

Fra 1. klasse følger et parti med »Informatør noter«:

4872 Wienerparti

Hvid: Edvard Madsen, Øbro.

Sort: Verner Johnsen, Københavns Skf.

1. e4, e5 2. Sc3, Sf6 3. Lc4, Sc6 4. d3 (Sf3, Sxe4!) 4. —, Le7 5. f4, d6 6. Sf3, 0-0 7. De2?, Lg4 8. h3?, Sd4 9. Df2, Lxf3 10. gxf3, b5! 11. Sxb5? (Lb3) 11. —, Sxb5 12. Lxb5, Sxe4! 13. Dg2 (fxe4?, Lh4!) 13. —, Lh4† 14. Kd1, Sf2† 15. Ke2, Sxh1 16. Dxh1, Df6! 17. Ld2, exf4 18. Lc3, De6† 19. Kd1, d5 20. Dg1, Lg3 21. Kd2, c6 22. La4, Tfe8 23. Dd4, De2† 24. Kc1, Df1†. Hvid opgiver.

Elo ratingsystemet

Af professor Arpad E. Elo. Oversat af Svend Hamann

IV

En praktisk test af ratingsystemet

For at teste effektiviteten af et ratingsystem som dette, kan man benytte sig af forskellige statistiske metoder. Den simpleste og måske bedste metode er den at sammenligne de scorer, som spillerne i en turnering opnår, med de scorer, som man efter systemet måtte forvente, at de fik. Naturligvis vil den aktuelle og den forventede score ikke altid være identiske, men det må dog forventes, at der er en ret god overensstemmelse. Sagen er, at hvis systemets grundlæggende antagelser er i orden, må man forvente, at i større turneringer bliver *differencen* mellem den opnåede og den forventede score lille. Der vil selvfølgelig være en vis spredning, men omkring to trediedele af disse differencer vil være mindre end standardafvigelse på resultaterne. Hvorledes dette virker er vist i det følgende eksempel.

I 1965 Western Open turneringen i St. Louis deltog 120 spillere fra det meste af USA. 97 af deltagerne havde allerede et etableret ratingtal, og blandt deltagerne fandtes såvel stormestre som klasse D spillere (svarer vel til vor 3. klasse O.A.). Tabel 3 (er desværre for omfattende for SKAKBLADET, så interesse-rede henvises til Elo's originale artikel) gengiver hele turneringens resultat, og i de to yderste højre kolonner er angivet dels den opnåede score, og dels den v. h. a. ratingsystemet forventede score.

De forventede resultater var beregnet som følger:

1. For de 23 foreløbigt eller ikke-ratede spillere beregnedes deres rating ved hjælp af formel (1). Hvis to ikke ratede spillere mødte hinanden benyttedes en to-cyklus approksimation. (De danske læsere henvises igen til Elos originale artikel).

2. For hver af de 97 allerede ratede spillere beregnedes de forventede scorer ved at summere alle de forventede scorer mod de forskellige modstandere, idet man benyttede formel (2).

For en 9 runders turnering kan spredningen (standardafvigelsen) beregnes til at ligge mellem 1.2 og 1.5 afhængig af den enkeltes score. Man må nu forvente, at mindst 2/3 af de 97 ratede spillere vil have resultater, som ikke afviger mere end 1.5 points fra de forventede resultater. Desuden må man forvente, at mindst halvdelen af de 97 spillere har en score, der ligger mindre end 1 point fra det af systemet forudsagte resultat.

Ved en optælling finder man, at 73 af de 97 spillere har en differens på 1.5 points eller mindre, og at mindst halvdelen af de 97 spillere har en difference på 1 point eller mindre. Eftersom 97 er et tilstrækkeligt stort tal til at give en rimelig statistisk test, må man konkludere, at Elo-systemet genererer ratingtal med en passende stor nøjagtighed.

Test af historiske ratingtal

Et studie af historiske mestres resultater inden for det sidste århundrede kan give en anden signifikant test af ratingsystemet. I denne studie (Elo, 1965) blev ratingtal udregnet både med den såkaldte kontinuerte metode og ved hjælp af den successive approksimationsmetode over en 5 års periode. Resultaterne heraf gjorde det muligt at beregne ratingtal som funktion af tiden for de fleste historiske mestre (Fig. 2).

Det er nu muligt at teste konsistensen af disse kurver på tidspunkter, hvor to af spillerne spillede sammen i matcher, der naturligvis skal være tilstrækkelig lange til at give en god statistisk sikkerhed. Med andre ord, man kan v. h. a. ratingsystemet forudsige resultatet af matchen og så sammenligne med matchens vir-

LIFETIME RATINGS OF SELECTED MASTERS, (Fig. 2)

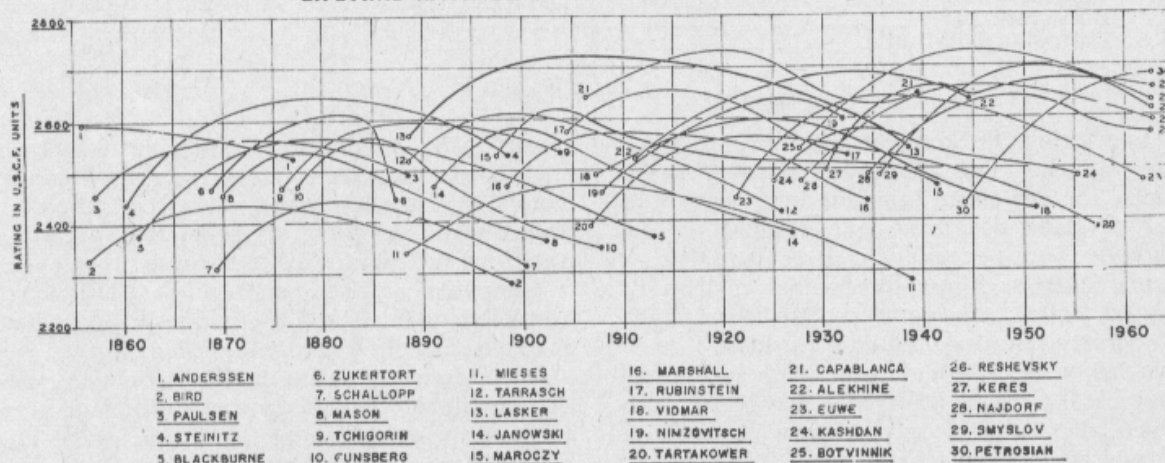

TABLE IV — ACTUAL AND PREDICTED PERFORMANCES

Time Period	Contestant (Higher Rated First)	Rating Difference (USCF)	Number of Games	Percentage Expectancy First Player	Expected Score To Nearest 1/2 Point, First Player	Actual Score
1857	Morphy-Lowenthal	170	15	.72	11.0	10.5
1858	Morphy-Anderssen	120	17	.66	11.0	13.0
1866	Steinitz-Bird	140	17	.69	11.5	10.5
1866	Steinitz-Anderssen	0	14	.50	7.0	6.0
1868	Anderssen-Zukertort	100	14	.64	9.0	10.0
1872	Steinitz-Zukertort	100	12	.64	7.5	9.0
1876	Mason-Bird	100	23	.64	14.5	15.5
1876-7	Paulsen-Anderssen	30	21	.54	11.5	11.5
1881-3	Zukertort-Blackburne	50	17	.57	9.5	10.0
1881	Blackburne-Gunsberg	60	14	.58	8.5	8.5
1886-7	Steinitz-Zukertort	100	20	.64	13.0	12.5
1887	Blackburne-Zukertort	60	17	.58	10.0	12.0
1887	Blackburne-Gunsberg	0	15	.50	7.5	6.0
1889	Steinitz-Tschigorin	40	17	.56	9.5	10.5
1889-90	Tschigorin-Gunsberg	20	26	.53	13.6	12.0
1891	Steinitz-Gunsberg	40	19	.56	10.5	10.5
1892	Steinitz-Tschigorin	0	23	.50	11.5	12.5
1893	Tarrasch-Tschigorin	0	23	.50	11.5	11.5
1894-5	Janowski-Mieses	110	14	.65	9.0	8.0
1894-5	Lasker-Steinitz	90	25	.62	15.5	16.0
1896-7	Lasker-Steinitz	150	18	.70	12.5	13.5
1903	Rubinstein-Salwe	30	21	.54	11.5	11.5
1904-5	Marshall-Janowski	20	21	.53	11.0	11.5
1904	Nimzowitsch-Spielmann	20	14	.53	7.5	6.5
1905-6	Tarrasch-Marshall	60	20	.58	12.0	14.0
1906-7	Spielmann-Leonhardt	40	20	.56	11.0	11.5
1907	Lasker-Marshall	150	14	.70	10.0	10.5
1908	Lasker-Tarrasch	100	16	.64	10.0	10.5
1909	Capablanca-Marshall	90	23	.62	14.5	15.0
1909-10	Lasker-Janowski	220	25	.78	19.5	19.5
1910	Lasker-Schlechter	130	12	.68	8.0	6.0
1910-2	Schlechter-Tarrasch	0	20	.50	10.0	10.0
1913-4	Tartakower-Spielmann	0	18	.50	9.0	10.0
1916	Tarrasch-Mieses	60	13	.58	7.5	9.0
1921	Capablanca-Lasker	30	14	.54	7.5	9.0
1928	Alekhine-Capablanca	20	34	.53	18.0	18.5
1928-9	Bogoljubow-Euwe	20	22	.53	11.5	12.0
1929	Alekhine-Bogoljubow	80	26	.61	15.5	15.5
1934-6	Alekhine-Bogoljubow	120	30	.66	20.0	19.0
1934	Alekhine-Euwe (1st match)	50	30	.57	17.0	14.5
1937	Alekhine-Euwe (2nd match)	40	25	.56	14.0	15.5
1934-7	Alekhine-Euwe (All games)	40	60	.56	33.0	32.5
1938	Eliskases-Bogoljubow	30	24	.54	13.0	13.0
1938-9	Keres-Euwe	20	16	.53	8.5	8.5
1941-2	Reshevsky-Horowitz	120	17	.66	11.0	10.0
1942	Reshevsky-Kashdan	110	12	.65	8.0	8.0
1949-50	Bronstein-Boleslawsky	30	17	.54	9.0	9.0
1951-2	Botvinnik-Bronstein	30	26	.54	14.0	14.0
1952-54	Reshevsky-Najdorf	30	41	.54	22.0	23.5
1954-6	Botvinnik-Smyslov	0	47	.50	23.5	21.5
1958	Botvinnik-Smyslov	20	23	.53	12.0	12.5
1960	Tal-Botvinnik	50	21	.57	12.0	12.5
1961	Botvinnik-Tal	60	21	.58	12.0	13.0
1963	Petrosian-Botvinnik	50	22	.57	12.5	12.5

Tabel 4

kelige forløb. En komplet liste (pr. juli 1967) over matcher (på mindst 12 partier) spillet inden for det sidste århundrede er givet i tabel 4. Både det forventede resultat og den aktuelle score er angivet. I et materiale af denne størrelse ligger spredningen mellem 1.5 og 3.5 points, afhængigt af matchens længde. Undersøgelsen af de aktuelle forskelle i de 54 matcher viser, at 15 af resultaterne var forudsagt eksakt, 14 af matcherne havde en difference på 0,5 points og yderligere 11 havde en forskel på 1 point, 6 af forudsigelserne var 1.5

points galt, den mindste »standardafvigelse« man måtte forvente. 5 viste en forskel på 2 points og 1 match viste en forskel på 2.5 points. Ingen viste en større afvigelse, selv om forskelle på 3.5 points måtte forventes.

Overensstemmelsen mellem de forudsagte resultater og de virkelig opnåede er yderst bemærkelsesværdig. Sandsynligheden for at en sådan overensstemmelse skulle forekomme ved et rent tilfælde er kun en til ti millioner!

Testen viser på en overbevisende måde effektiviteten af Elo ratingsystemet.

Oversætterens afsluttende bemærkninger

Efterhånden er der jo gået nogen tid siden den første artikel om ratingsystemet i april-nummeret af SKAKBLADET, men man erindrer måske fra denne artikel, at jeg lovede dels at kommentere resten af Th. Haahrs artikel, dels at omtale, hvorledes vi i givet fald skulle indføre et ratingsystem her i landet.

Der siges i Haahrs artikel, at ratingsystemet ignorerer det psykologiske element i skak, ligesom held og uheld ikke tages i betragtning. For det første er det jo ret uklart, hvad disse begreber egentlig dækker, for det andet er held og uheld vel nogenlunde ligeligt fordelt på længere sigt – eller måske har Jens Enevoldsen ret, når han siger, at de stærke spillere altid er heldige! – og sidst, men ikke mindst, så vil jeg gerne se et ratingsystem, der er i stand til at tage hensyn til disse faktorer. Personligt tror jeg hverken det ville være retfærdigt at inddrage sådanne begreber i et system eller overhovedet være muligt.

Haahr synes ikke, det er rimeligt, at en spiller kan tabe i ratingtal ved at vinde en turnering. Der kan være noget sandt heri, men man må jo huske, at hvis en spiller ikke opnår den score, man forventer af ham, har han sandsynligvis spillet under sin standard. Iøvrigt er ratingsystemet jo under stadig udvikling og forbedring, og finder man nye muligheder for forbedringer af systemet, er der da intet i vejen for at indføre disse forbedringer.

Under samtale med andre internationale skakspillere har jeg konstateret et klart behov for et mere retfærdigt internationalt klassificeringssystem. Det nuværende FIDE-system til udnævnelse af nye stormestre og internationale mestre er øjenynligt noget krævende, således er der ikke i mere end et år kommet nogle nye stormestre til, tværtimod er mange nuværende stormestre i fare for at tabe deres titel. Eksempelvis kan nævnes, at Petrosjan i turneringen i Zagreb i år ikke nåede stormestergrensen!

Desuden er det jo klart, at det ikke er lige gyldigt hvilke stormestre, der deltager i en 1A-turnering (hvor man kan erhverve en stormestertitel). Hvis jeg skulle forsøge at få en sådan titel i en turnering, var chancen givetvis større, hvis stormestrene f. eks. hed Bilek, Janosevic, Lengyel, Damjanovic o. s. v. fremfor Fischer, Spasskij, Larsen, Petrosjan o. s. v. Ratingsystemet vil her kunne give mere retfærdige regler.

Hvis vi vil indføre systemet her i landet, skal vi naturligvis ikke købe katten i sækken, men være vågne overfor muligheder for forbedringer af systemet eller for mulige andre systemer. Det første skridt på vejen må nu være at få udarbejdet en ratingliste over alle spillere af elite- (og evt. mester-)styrke. Lad os så studere denne liste for at se om den ser rimelig ud, vi kan også sammenligne med vor nuværende styrkeliste. Hvis det ser fornuftigt ud, kan man gå videre med flere og flere klasser af

spillere. Kun visse turneringer skal regnes med til ratingberegningerne, formodentlig kun de nuværende koordinerede turneringer samt officielle matcher som f. eks. omkampe om mesterskaber. Man kan eventuelt også inddrage divisions- og holdturneringer i ratingsystemet, men der er jo også et problem med at få alle de praktiske beregninger udført.

Det vil vel interessere læserne at se, hvorledes ratingtallene for de internationale spillere ser ud for tiden. Listen er baseret på internationale resultater opnået i perioden januar 1966 til efteråret 1969:

1. Fischer	2720
2. Spasskij	2690
3. Kortsjnoj	2680
4. Botvinnik	2660
5. Petrosjan	2650
6. Larsen	2630
7. Smyslov	2630
8. Portisch	2620
9. Geller	2620
10. Polugaevskij	2610

o. s. v.

Det påstås at Bent Larsens ratingtal efter hans seneste resultater er steget 20–30 points, hvorved listen efter min mening ser meget rimelig ud. Botvinniks høje placering skyldes vel hans tidligere præstationer, og hans ratingtal må vel nu være aftagende.

Ratinglisten er for hver spiller baseret på mere end 30 partier og indeholder også nogle danske navne:

Hamann	2500
Brinck-Claussen	2380
Enevoldsen	2350
Petersen	2350

(Petersen er vist her en fællesbetegnelse for Eigil, Finn, Sejer Holm o. s. v. Petersen!)

Lad os slutte her med at slå fast, at måske er systemet ikke fuldendt på alle punkter, men at det formodentlig er bedre end de øvrige kendte systemer, og at indførelsen af et sådant rating-system derfor vil betyde et skridt fremad mod *en mere retfærdig bedømmelse af skakspillernes indbyrdes styrke.*

REFERENCER

- CHESS LIFE, marts og april 1960.
CHESS LIFE, juni 1961 pp. 160–161.
A. E. Elo: Analytical reports, 1961, 1963 og 1965. (Privat tryk).
A. E. Elo: Historical rating list, CHESS LIFE, april 1964.
A. E. Elo: Age changes in master chess performance. Journal of gerontology. Vol. 20, juli 1965, pp. 289–299.
CHESS LIFE, juli 1967.

SKOLESKAK

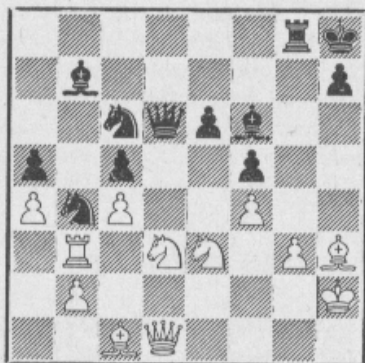
Redaktion: Børge Borgå, Lindbjerg 47, 6200 Åbenrå. Tlf. (046) 2 36 97.

102 deltagere i sommerens skoleskaklejre

Set fra oven eller oplevet gennem maleren Svend Engelunds typiske, udtryksfulde billeder er det store vendsysselske landskab delt op felt ved felt, næsten som et skakbræt, og i et af de klithvide felter har man det sidste par somme kunnet finde Dansk skoleskaks sommerlejre, nærmere præciseret i Skolernes landslejr i Tranum klit.

Her blev i juli i år afviklet to lejre af en uges varighed, den ene med 60, den anden med 42 deltagere, og de fik skakundervisning for alle pengene, til daglig af Harald Enevoldsen (handelskolelektoren, der her lærte de unge mennesker at handle i overensstemmelse med det ædle spils dybere principper) og skoleskakformanden Børge Borgå, der havde påtaget sig at lære sine disciple at sætte mat. Ingen ringe kunst at mestre! Men der blev også spillet cricket. Hvad skak og cricket angår, står Harald Enevoldsen og Børge Borgå jo med et ben i begge lejre, selv om der ikke var meget ved det ene af dem, Borgå havde at byde på, gipsomvunden som det var. Lederstaben talte endvidere navne som Søren Svendsen, Jørgen Lorentzen samt unionsformanden Ole Schøller Larsen og fru Anette, der vel ferierede, men tog deres tårn med. Gæsteforelæsere var Sigfred From og Bjørn Brinck-Claussen, og Bent Larsen spillede simultan på begge lejre med et samlet resultat på 101½ mod ½. M. C. Boisen, skakspiller gennem 60 år, havde udsat en præmie til den af lejrens deltagere, der kunne besejre ham to gange i træk for at opmuntre dem i udholdenhedens kunst.

Bent Larsen afsluttede et af simultanpartierne elegant. Med Bent Larsen som sort opstod følgende stilling:

Sort er i træk, og der fulgte:

1. —, Sd4 2. Sxb4, Sf3† 3. Kg2, Txc3† 4. Kf2 (4. Kxg3, Dxf4† 5. Kxf4, Le5 mat)
4. —, Lh4 5. Dxd6, Tg1† 6. Ke2, Te1† 7. Kd3, Le4† 8. Kc3, Txc1† 9. Sbc2, Le1 10. Dd2, Lxd2 mat.

Det var Dansk skoleskaks fjerde sommerlejr-sæson, og der har i alt været seks sommerlejre med tilsammen ca. 400 deltagere, og unionen

kan til gengæld for sin støtte til skoleskakken glæde sig til fremtidige vitamintilskud både i retning af bredde og styrke i toppen.

Chr. Waagner Nielsen.

Nordensmesterskabet i skoleskak

er afviklet i Klinkeby, der har sat himmel og hav i bevægelse for at alt skulle klappe. Deltagerne var Sverige, Norge samt skoleskakturneringens nr. 1 og 2, Klinkeby samt Hvidbjerg, der efter traditionen deltager udenfor konkurrencen.

B. B.

Skaklejerne på Tranum fastlagt

Efter de succesfulde uger på Tranum er det allerede efter forhandling med forstander O. Elland fastlagt at vore 2 næste lejre i 1971 bliver i tidspunkterne 5. juli – 11. juli samt 12. juli – 18. juli. – Deltagerantallet er begrænset, hvorfor man kan sikre sig en finaleplads ved i god tid at bestemme sig.

B. B.

PRÆMIEOPGAVE

Da Norman-Hansen snød italieneren

Ved olympiaden i Haag 1928 havde Norman-Hansen sort mod italieneren Montecelli. Hvid havde i angrebets interesse ofret et tårn, og truede nu dels mat på h7, dels gxf7† med gevinst. Norman-Hansen, der var i træk, snød alligevel den italienske mester med et snedigt træk.

Hvilket?

Sort: Norman-Hansen

Hvid: Montecelli

Løsning inden 9. september til Børge Borgå.

Løsning på opgaven i nr. 7

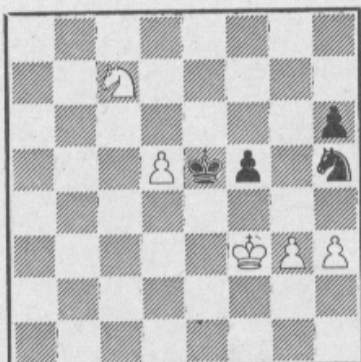
1. Tg8! – Vindere blev Hans Nielsen, Jyttevej 28, 2740 Skovlunde og Hans Hansen, Snellemark 15, 3700 Rønne.

Det er første gang en præmie går til Bornholm!

KOMBINATIONSOVÆLSE

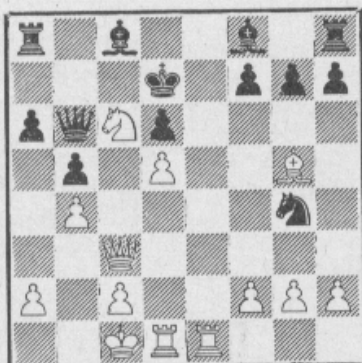
Løsninger side 201-202

1

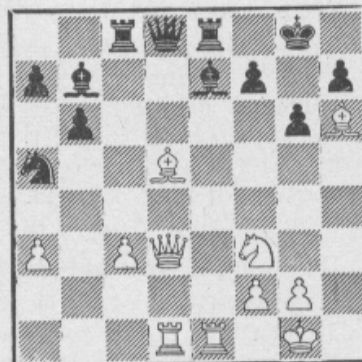
Hvid trækker og vinder

2

Hvid trækker og vinder

3

Hvid trækker og vinder

Gymnasieturneringen

Ved slutkampen om danmarksmesterskabet i holdskak for gymnasier, der afholdtes i Odense i foråret 1970, stod der en hård og lige kamp mellem statsskolerne i Hillerød (Frederiksborg), Nykøbing F., Horsens og Esbjerg, der placerede sig i denne orden med 4, 3, 2½ og 2½ points.

Arne Henriksen.

Succes for 64-årig

Af Chr. Waagner Nielsen

Alfred Kristensen, Hjørring, har så småt trukket sig tilbage fra alvorligere divisions- og klubsak, men han er still going strong indenfor Det internationale blindeskakforbund og indenfor Det danske blindeskakforbund. For nogle måneder siden fik Alfred Kristensen af sin læge påbud om at holde op med de anstrengende partier af op til seks timers varighed. Derimod kunne han fortsætte i blindeturneringerne, hvor der spilles med tre timers perioder med hvilepauser ind imellem. Efter at have erobret det danske blindemesterskab deltog Alfred Kristensen i Ermelo i Holland i turneringen om verdensmesterskabet indenfor Det internationale blindeskakforbund, og han besatte en smuk fjerdeplads, smuk i betragtning af, at Alfred Kristensen med sine 64 år var turneringens ældste deltager og i betragtning af, at Alfred Kristensen kom meget svagt fra start med kun tre points i de første seks runder. Han blev nr. 4 med 7 points af 11 mulige (tre vundne og to remiser i de sidste fem runder). Der var netop fire præmier. I forbindelse med VM-turneringen blev Alfred Kristensen udnævnt til Det internationale blindeskakforbunds første æresmedlem (bl. a. som påskønnelse af

en god organisatorisk indsats, bl. a. som redaktør af blindeskakbladet) og til forbundets første stormester efter at have erobret både forbundets verdensmesterskab i korrespondanceskak og været topscorer ved blindeskakolympiaden. Trods sit synshandicap spiller Alfred Kristensen stadig partier, som selv stærke seende spillere ikke behøvede at skamme sig over. Til daglig er Alfred Kristensen en aktiv skakskribent, og deltagerne i næste års påsketurnering i Hjørring vil komme til at nyde godt af hans underholdende pen.

4873

Birds åbning

Hvid: Alfred Kristensen, Hjørring.

Sort: Paul Erös, Ungarn.

Spillet i International blind chess associations VM-turnering 1970 i Ermelo, Holland.

1. f4, Sf6 2. Sf3, g6 3. e3, Lg7 4. d4, 0-0 5. Ld3, d5.

Større chancer for modspil får sort, hvis han spiller 5. —, d6 og indleder et modspil mod felterne c5 og e5. Partitrækket markerer ganske vist feltet e4 som delvist svagt, men dette får ingen indflydelse på hvids opmarchplan.

6. 0-0, Sbd7 7. Sbd2, c5 8. e3, Dc7 9. Se5, h5.

Sort er klar over, at hvid vil angribe kongefløjen direkte og prøver at stemme imod g2-g4, men dette kommer alligevel, og nu kan der blive offertrusler mod g6.

10. Df3, b6 11. h3, Lb7 12. g4, e6 13. Tf2!.

Et vigtigt træk. På 2. række deltager tårnet i angrebet, dækker den hvide konge og arbejder med på dronningfløjen.

13. —, Tfd8.

Tager en mand bort fra den truede konge.

Det var bedre at spille det andet tårn til d8. Feltet e4 har hvid stadig i sin hånd.

14. Tg2, hxg4 15. hxg4, Kf8.

Kongen flygter. Det var altså derfor, at sort brugte f-tårnet. Men hvid åbner også dronningfløjen, og kampen breder sig til hele brættet.

16. b3, Ke7 17. La3, Tg8 18. b4!

Tilbyder et bondeoffer for at kunne erobre c-linjen og omringe den sorte konge. Sort kunne lukke af med 18. —, c4, men er da uden modchancer. Hvid giver skak med b4-b5†, trækker løberen tilbage og spiller tårnet til f1, hvorefter der brydes igennem over feltet f5. Alt kunne da forberedes i ro og mag.

18. —, cxd4 19. b5†, Ke8 20. exd4!

Men ikke 20. cxd4, Dc3 14. Sb3, Sxe5 og Ld3 hænger.

20. —, Lf8 21. Lxf8, Dxc3 22. Sb3, Txf8.

Sort kan ikke slå med kongen, da hvid slår på f7 og truer Lxg6† o. s. v.

23. Tc2.

Det rigtige tårn. Det andet skal kunne bevogte feltet e1.

23. —, Db4 24. Tc7, Tb8 25. Tac1!

Naturligvis ikke 25. Sc6 for svaret 25. —, Dd6! o. s. v.

25. —, Sxe5 26. fxe5, Sd7 27. Dh3!, Kd8 28. Dh6.

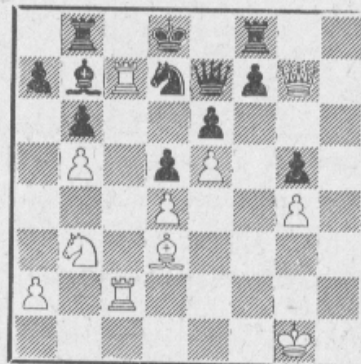
Truer Tf8 og forhindrer dermed et eventuelt Sc5.

28. —, De7 29. Tlc2.

Da den sorte dronning måtte gå tilbage, kan hvid spille dette træk, som truer afgørende tripling i c-linjen med Dc1! Hvid kunne da med gevinst slå på b7!

29. —, g5 30. Dg7!

Dermed er sort faktisk i træktvang. Kun det passive Tf8-e8-f8 o. s. v. kan spilles uden materielt tab. Hvid spiller da først kongen til g2 og går så frem til a5 med bonden, hvilket vil rulle sorts stilling afgørende op. I desperation over dette fremtidsperspektiv spiller sort f-bonden frem, men slås så prompte til jorden med total udplyndring.

30. —, f5 31. Txd7†!, Dxd7.

Efter 31. —, Kxd7 32. Tc7†! sker samme udplyndring.

32. Dxf8†, De8 33. Dd6†, sort opgiver.

Sort mister alle sine officerer.

Noter af Alfred Kristensen.

Hovedkredsresultater

3. hovedkreds

Mesterklassen vandtes af Skakklubben Frem, Odense, som hermed vender tilbage til divisionsturneringen efter et års fravær.

Mesterklassen: 1. Frem 33 p., 2. Fåborg I 32½ p., 3. Læseforeningen II 27½ p., 4. Indslev II 25½ p., 5. Aunslev-Rynkeby 20 p., 6. Nyborg I 16 p., 7. Korsløkke 13½ p., 8. Odense Skk. II 0 p.

A-klassen, gr. 1: 1. Munkebo 15 p., 2. Kerterminde 12½ p., 3. Indslev III 11 p., 4. Herrested I 9½ p., 5. Søby 0 p.

A-klassen, gr. 2: 1. Indslev IV 24 p., 2. K.F.U.M. I 23½ p., 3. Middelfart I 21½ p., 4. Odense Skk. III 20½ p., 5. Læseforeningen III 19½ p., 6. Herrested II 11 p.

B-klassen, gr. 1: 1. Fåborg II 20 p., 2.-3. Nr. Lyndelse I og Bellinge hver 17 p., 4. Syd-fyn 16½ p., 5. Rolfsted 9½ p.

B-klassen, gr. 2: 1. Tommerup 19½ p., 2.-3. Kassemose II og Marslev-Holev hver 17 p., 4. Indslev V 15 p., 5. Odense Skk. IV 11½ p.

C-klassen, gr. 1: 1. Ringe 23 p., 2. Vejle-

Allested II 18 p., 3. Nr. Lyndelse II 13½ p., 4. Herrested III 13 p., 5. Fåborg III 12½ p.

C-klassen, gr. 2: 1. K.F.U.M. II 21 p., 2.-3. O.J.S. og Kauslunde-Gamborg hver 15½ p., 4. Assens II 14½ p., 5. Bolbro 13½ p., 6. Middelfart II 0 p.

E. H. Böttcher.

5. hovedkreds

Der deltog i hovedkredsens holdturnering 1969/70 i alt 105 hold fra 47 klubber.

Evans (Vejle) II vandt mesterklassen og rykker op i 3. division.

Mesterklassens sidste runde samt oprykningsskampene for gruppevinderne i klasserne A, B, C og D spilledes i Brande den 19. april, og slutstillingen blev:

Mesterklassen: 1. Evans II 37½ p., 2. Ikast I 35 p., 3. Kolding I 29 p., 4.-5. Fredericia I og Varde I hver 26 p., 6. 1926 (Herning) 24½ p., 7. Skjern I 23½ p., 8. Ovtrup I 22½ p.

A-klassen: 1. Esbjerg Skf. II 5 p., 2. Køllemorten I 4 p., 3. Vinderup I 3 p.

B-klassen: 1. Sct. Jørgen I 5½ p., 2. Skjern II 4 p., 3. Ribe I 3½ p., 4. Jelling I 3 p.

C-klassen: 1. Holsted I 5 p., 2.-3. Ringkøbing I og Hoven I hver 4½ p., 4. Fredericia II 2 p.

D-klassen: 1. Vemb II 6 p., 2. Thyholm II 4½ p., 3. Grindsted I 4 p., 4. Gesten I 4 p., 5. Sædding II 2½ p.

Fra A-klassen rykker 2 hold op, fra B-klassen 3 hold, fra C-klassen 4 hold og fra D-klassen ligeledes 4 hold. Vinderne i de 5 klasser fik hver et skakur i præmie.

Kun Elbodalsens hold deltog ikke i Brande efter afbud. Gruppens nr. 2, Børkop, blev inviteret, men kunne ikke stille hold med så kort varsel.

Peder Thomsen.

8. hovedkreds

Espergærde vandt mesterrækken meget sikkert og bliver det nye hold i 3. division fra 8. hovedkreds.

Mesterrækken: 1. Espergærde I 39½ p., 2. Ballerup I 32½ p., 3. Helsingør II 31 p., 4. Hillerød II 27½ p., 5. Roskilde III 27 p., 6. Fårevøjle I 25½ p., 7. Køge I 22½ p., 8. Frederikssund I 18½ p.

A-rækken, gr. 1: 1. Hornsherred I 23½ p. (4 mp.), 2. Tølløse I 23½ p. (3 mp.), 3. Roskilde IV 23 p., 4. Ubby I 20 p., 5.-6. Jyderup I og Tåstrup I hver 15 p.

A-rækken, gr. 2: 1. Hørsholm I 23½ p., 2. Ballerup II 22 p., 3. Frederiksværk I 20½

p., 4. Hillerød III 19½ p., 5. Farum I 19 p., 6. Borsholm I 15½ p.

B-rækken, gr. 1: 1. Nykøbing I 24 p. (3½ mp.), 2. Rønne II 24 p. (3 mp.), 3. Hedehusene I 21½ p., 4. Svogerslev I 20½ p., 5. Køge II 17½ p., 6. St. Heddinge I 12½ p.

B-rækken, gr. 2: 1. Skævinge I 19½ p., 2. Helsingør III 16½ p. (2½ mp.), 3. Hundested I 16½ p. (1½ mp.), 4. Ballerup III 14 p., 5. Hørsholm II 13½ p., 6. Frederikssund (udg.).

C-rækken, gr. 1: 1. Holbæk II 18½ p., 2. Espergærde II 18 p., 3. Roskilde V 15½ p., 4.-5. Tølløse II og Nykøbing II hver 14 p., 6. Frederikssund (udg.).

C-rækken, gr. 2: 1. Espergærde III 24 p., 2.-3. Lillerød I og Roskilde VI hver 22 p., 4. Ballerup IV 20½ p., 5. Skævinge II 16½ p., 6. Helsingør IV 15 p.

D-rækken, gr. 1: 1. Hedehusene II 26 p., 2. Holbæk III 25 p., 3. Roskilde VII 22½ p., 4. Svogerslev II 17½ p., 5. Nykøbing III 15½ p., 6. Tølløse III 13½ p.

D-rækken, gr. 2: 1. Hornsherred II 28½ p. (5 mp.), 2. Stenløse I 28½ p. (4 mp.), 3. Køge III 20½ p., 4. Roskilde VIII 18 p., 5. Hedehusene III 14 p., 6. Frederikssund IV 10½ p.

D-rækken, gr. 3: 1. Hundested II 20½ p. (3½ mp.), 2. Espergærde IV 20½ p. (3 mp.), 3. Ballerup V 15½ p., 4. Helsingør V 12½ p., 5. Skævinge III 11 p., 6. Frederikssund V (udg.).

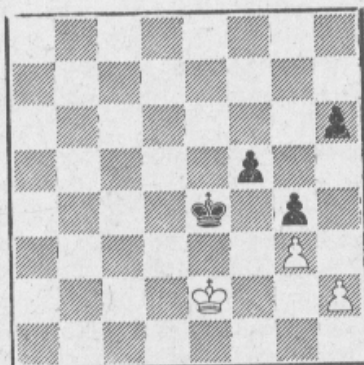
Cai Würtz.

Analysebrevekasse

Spørgsmål sendes til: *Bent Larsen, Baunegårdsvej 12, 2820 Gentofte*

Nr. 2, rettelse

Her glemte jeg selv at analysere, gengav bare det, som »alle« så i turneringslokalet under partiet. Der kom meget hurtigt en protest fra Hedegård Jensen, Lyngby – ham har jeg en smule respekt for, hvad analyser angår, han var engang lige ved at vinde en protest mod en hængepartibedømmelse – og senere kom der også et brev fra Jørn Sloth, som jeg vil citere et par bidder af.

Jeg angav, at 13. —, g4 var en fejl, og at hvid kunne holde remis med 14. g3. Derefter opstår ovenstående stilling. Sloth:

– Sort vinder som følger: 14. —, h5 (hvis bonden allerede stod her, var det remis) 15. Kf2 (15. Ke1?, Ke3 16. Kf1, Kf3 17. Kg1, Ke2 18. Kg2, h4! og vinder (truer simpelthen hxg3)), Kd3 16. Kf1, Ke3 17. Ke1, h4! 18. gxh4, Ke4 19. h5 (19. Ke2, f4 20. h5, Kf5 21. Kd3, Kg5 22. Ke4, f3 23. Ke3, Kxh5 og vinder 24. h3?, Kh4!), Ke5 20. Ke2 (20. Kf2, f4), Kf6! 21. Ke3, Kg5 og vinder, f. eks. 22. h6, Kxh6 23. Kf4, Kg6 24. h3, gxh3 25. Kg3, Kg5 26. Kxh3, Kf4.

Sejr behøver altså ikke at have dårlig samvittighed!

Så vidt Sloth, der også har fundet stillingen i Averbach!

– Den russiske udgave, s. 165–66, eksempel 302. I varianten, der angives på 1. —, Kd6, er vi efter 7. g5! netop fremme ved vores stilling (med omvendte farver). Majzelis bruger blot et træk ekstra, 10. Kf6, ellers er analysen den samme.

Nr. 9

Lars Grahn, Malmö, stiller spørgsmål i forbindelse med en sort opstilling med b5 mod Catalansk, som f. eks. i mit 9. matchparti mod Geller, København marts 1966: 1. c4, e6 2. g3, d5 3. Lg2, Sf6 4. Sf3, Le7 5. 0-0, 0-0 6. d4, Sbd7 7. Dc2, c6 8. b3, b5!? Om det var en »prepareret nyhet«?

Svar: Måske nok prepareret, men ikke nyhet! Sådan spillede eksempelvis Bisguier mod Geller i Bled 1961, men det glemte Geller at tænke på. Han sagde bagefter, at ellers ville han have spillet anderledes i 7. eller 8 træk!

Iøvrigt spillede jeg b5 i en lignende stilling mod Yngvar Barda i turneringen i Trondheim 1951-52! Men den aktuelle inspiration var partierne Van Scheltinga-Zuidema, Beverwijk 1964 og en artikel af Van Scheltinga i SCHAK-**END NEDERLAND** for marts 1966! Det nævnte parti fortsatte som mit mod Geller; bortset fra et par trækstillinger: 9. Lb2, bx c4 10. bxc4, La6 11. Sbd2, Tb8 12. Tab1, Da5 13. Lc3, Lb4 14. Txb4, Txb4. Her skete 15. Lxb4, Dxb4 16. Tb1, Da5 17. Lf1, c5 18. cxd5, Sxd5 19. Sb3, Dc3, sort har mindst lige spil. Mit parti mod Geller fortsatte 15. Tc1, Da4 16. Lxb4, Dxb4, hvilket vel må være et tempo bedre for hvid, men han opnår alligevel intet, efter 17. e3, Tc8 18. Db3, Da5 19. Lf1, h6 20. Tc3, c5 tog sort initiativet, bedre var nok 20. Dc3, Da4 21. Db3.

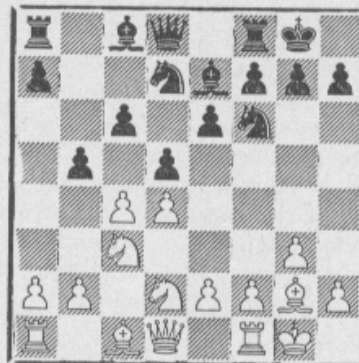
b5 er blevet spillet i forskellige stillinger i Catalansk, enten direkte eller b7-b6-b5. Hvis hvid lukker af med c4-c5, må han vel senere åbne centrum med e2-e4, hvorved sort får feltet d5, men hvid får terræfordel. I den sidste tid har hvid i sådanne partier fået et varigt initiativ, således i et af matchpartierne Petrosjan-Spasskij 1966: 1. c4, e6 2. g3, d5 3. Lg2, Sf6 4. Sf3, Le7 5. 0-0, 0-0 6. d4, c6 7. b3, b6 8. Lb2, Lb7 9. Sc3, Sbd7 10. Dc2, Tc8 11. Tad1, b5 12. c5, b4 13. Sa4, La6 14. Se1!?, Lb5 15. Sd3, a5 16. a3!, bxa3 17. Lxa3, Tb8 18. Tb1, Te8 19. Sc3, La6 20. Tfd1, Lf8 21. e4, dxe4 22. Sxe4, Lxd3, sort klarede sig lige. Polugaevskij-Ivkov, Büsum 1969, førte til samme stilling, men hvid spillede 13. Sb1(!), La6 14. a3, bxa3 15. Sxa3, Se8 16. Ta1, Sc7 17. Ta2, f5 18. Tfa1, Lb7 19. b4, a6 20. Se5, Sb5 21. Sxb5, axb5 22. Sd3, Lf6 23. f3, Lg5 24. Kh1, De8 25. Ta7, Tb8 26. Dc3, Dh5 27. Lc1, sort er i defensiven, men holdt remis.

I 5. matchparti Polugaevskij-Petrosjan spillede hvid straks 14. a3 og fik også nogen fordel uden at kunne vinde. Petrosjan anser 13. —, La6 for en fejl og anbefaler 13. —, a5 14. Sbd2, Ta8 15. e4, Se8! fulgt af f5 med solid stilling. Han mener altså, at sort skal undlade at slå på e4. Men mon ikke de færreste »almindelige« spillere savner den tålmodighed, der skal til, hvis man skal slippe godt fra at spille sort i sådan en stilling?

En interessant nyhed anvendtes af sort i par-

tiet Larsen-Kostro, Lugano 1968, b5 i en stilling, hvor hvid tilsyneladende har forhindret det:

1. Sf3, d5 2. g3, Sf6 3. Lg2, e6 4. 0-0, Le7 5. c4, 0-0 6. d4, Sbd7 7. Sc3, c6 8. Sd2, b5!?

Efter 9. cxb5, cxb5 10. Sxb5, Db6 11. Da4, Lb7 kan hvid ikke holde plusbonden, i partiet stod sort noget bedre efter 12. Sc3, Lc6 13. Dc2, Dxd4 14. Sb3, Db6 15. Le3, Da6 16. f4, Tfc8. Men de færreste partier afgøres jo i åbningen ...

Nr. 10

Lars Larsen, Ulkebøl, har funderet over, om der ikke i partiet Nimzowitsch-Aljechin, New York 1927, efter 1. e4, Sf6 2. d3, e5 3. f4, d5 4. fxe5 kunne spilles 4. —, Sxe4 i stedet for Sg4.

Svar: Jeg kan ikke se nogen god angrebsfortsættelse efter 4. —, Sxe4? 5. dxe4, Dh4† 6. Kd2. Iøvrigt får hvid en gunstig variant af Kongegambit ved at afslå ofret med 5. Sf3 (1. e4, e5 2. f4, Sf6 3. fxe5, Sxe4 4. Sf3, d5(?) 5. d3). Hele spørgsmålet er næppe særlig vigtigt for åbningsteorien, efter 1. e4, Sf6 2. d3 har sort ingen problemer, foruden 2. —, e5 er også c5, d5 og endnu adskillige træk udmærkede.

Nr. 11

Lars Larsen vil også vide, om man kan spille 1. e4, c5 2. f4, Sf6.

Svar: Ja, det kan man da rigtignok, det stod i Pachmans bøger med hans bedste anbefalinger, længe før jeg begyndte at spille 2. f4. Han angav partiet Popa-Pachman, Bukarest 1949: 3. d3, d5 4. e5, Sg8 5. c3, Sc6 6. Le3, e6 7. Sf3, Sh6 8. g3, Sf5 9. Lf2, h5 og påstod, at sort står bedst, hvilket muligvis stemmer.

I Larsen-Tal, Interzoneturneringen Amsterdam 1964, skete 5. Sf3, Lg4 6. Le2, e6 7. 0-0, Se7 8. c4, Sbc6 9. Sc3, dxc4 10. dxc4, Sf5 11. Da4, Sfd4 12. Sxd4, Dxd4† 13. Tf2, Lxe2 14. Sxe2, Dd3 15. f5!, Le7! 16. Sf4, De4 17. fxe6, fxe6 18. Ld2, 0-0 19. Te1, Df5 20. Db3 med lige spil. Men jeg forstærkede det hvide spil mod Bednarski, Mallorca

1967: 11. h3!, Lxf3 12. Lxf3, Dd4† 13. Dxd4, cxd4? 14. Se4, Le7 15. c5 med stor fordel. Men også efter 13. —, Sfxd4 14. Le4 står hvid noget bedre. Det sorte spil må forstærkes tidligere, måske 9. —, h5!?

I mit allerførste parti med 2. f4, mod Børge Andersen i DM 1964, spillede: 2. —, Sc6 3. Sf3, Sf6 4. d3, e6 5. c4, d5 6. cxd5!? exd5 7. e5, Sg4 8. h3, Sh6 9. g4, hvilket nok er en smule risikabelt for hvid, men også chance- rigt. Efter 9. —, Sd4? 10. Lg2, Da5† 11. Ld2, Db5 12. Sc3! fik hvid stor fordel. Det var den turnering, hvor jeg vandt tre partier med 2. f4, mod Brinck-Claussen i 17 træk, mod Børge Andersen i 21 og mod Ole Jakobsen i 26 træk. Derefter var jeg simpelthen nødt til at prøve trækket i Interzoneturneringen!

Vil De være medlem af Støtteforeningen!

Arskontingent fra kr. 50

Livsvarigt medlemsskab kr. 500

Indmeldelse hos kassereren:

Ole Lauridsen

Finlandsvej 35, 7100 Vejle

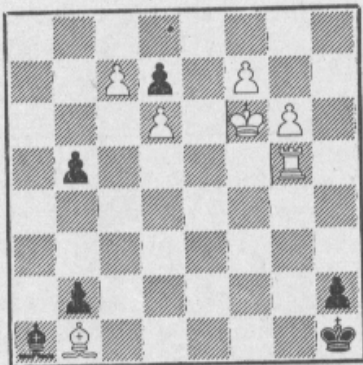
Giro 64393

PROBLEMSKAK

Redaktion: *Jan Mortensen*, Sct. Olavsallé 44, 2630 Tåstrup (originalopgaver). Tlf. (01) 99 25 58
O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, 2720 Vanløse (løsninger). Tlf. (01) 71 70 78

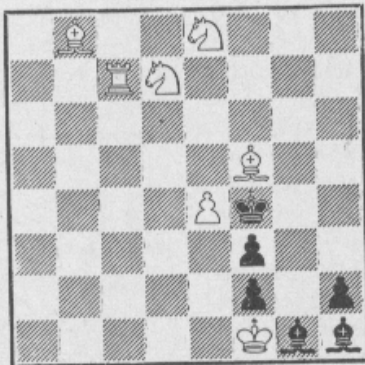
Originalopgaver

8890. Lajos Riczu
Parasznya (Ungarn)

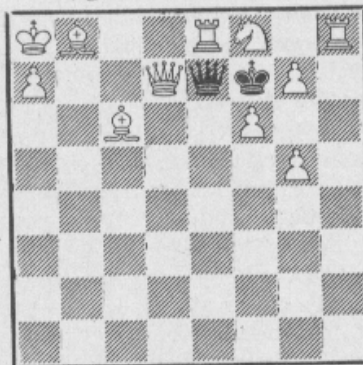
Selvmat i 3 træk

8891. Einar Wennick
Helsingborg (Sverige)

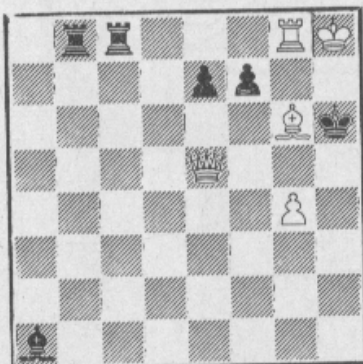
Selvmat i 2 træk

8892. Paul Moutecidis
Thessaloniki (Grækenland)
Tilegnet O. G. Lauritzen

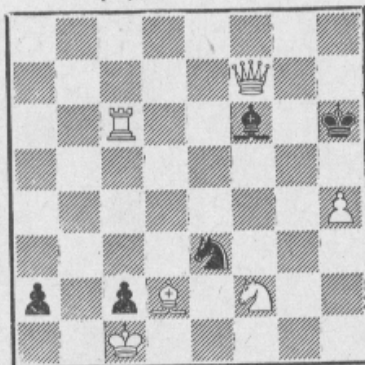
Selvmat i 3 træk

8893. Jan Mortensen
København

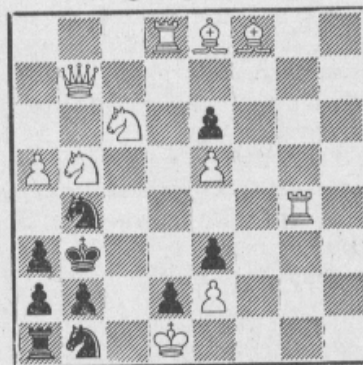
Selvmat i 2 træk

8894. Arni Stefánsson
Reykjavik (Island)

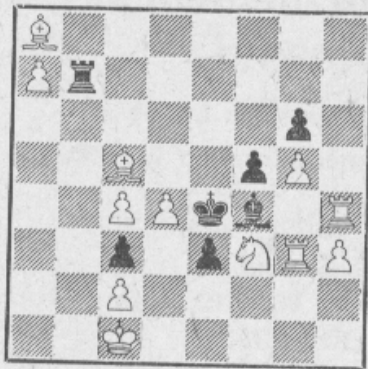
Selvmat i 2 træk

8895. Einar Wennick
Helsingborg (Sverige)

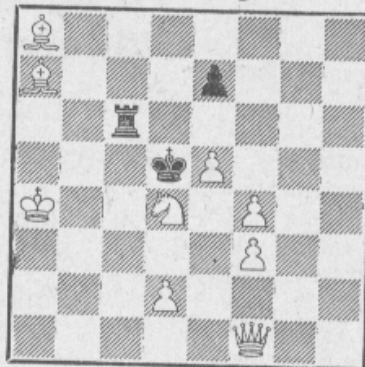
Selvmat i 2 træk

8896. Verner Skovlund Jensen
Odense

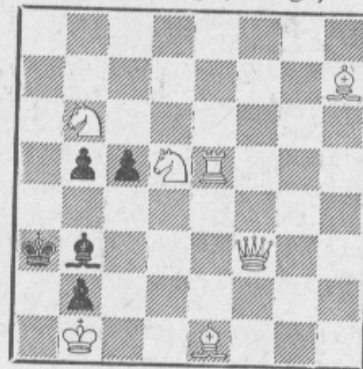
Selvmat i 3 træk

8897. Hans Klüver, Hamburg
Tilegnet H. C. Nielsen,
Silkeborg

Selvmat i 3 træk

8898. Einar Wennick
Helsingborg (Sverige)

Selvmat i 4 træk

Om løsning af selvmatter

I en selvmat er det meningen, at hvid skal tvinge sort til at sætte mat i det angivne antal træk. Bortset fra at formålet med spillet således er ændret, er de sædvanlige regler stadig gyldige: en skak skal pareres, en bundet brik må ikke forlade den bindende linie, etc.

Når formålet med opgaven er lige det modsatte af det sædvanlige, viser det sig på mange måder i løsningen. Man er nødt til at tage hensyn til ikke alene sort konges flugtmuligheder, men lige så meget hvid konges. De træk, der sædvanligvis er stærke, er i en selvmat ofte – men ikke altid – svage, og omvendt. Sort kan parere en trusel ved at spille på at gøre sig selv mat, og omvendt kan sort ofte med held foretage et angreb på hvid konge, hvis hvid i et letsindigt øjeblik angriber det felt, hvorpå matten skal ske.

8890 er et meget elementært eksempel. Sort konge er indelåst, og hvid konge mangler kun at få e7 og f5 gaderet, før sort kan give mat med batteriet La1/Bb2. Løsningen er 1. c8S, b4 2. Se7, b3 3. Lf5, b1 ≠.

8891 viser et typisk selvmattema. Matten (Lg2) er for så vidt klar, og man mangler blot at forhindre alle andre sorte trækmuligheder, dvs. i dette tilfælde at sætte sort konge pat. 1. Sf8, Ke3 2. Td7. 1. —, Ke5 2. Se6. 1. —, Kg3 2. Sg6. 1. —, Kg5 2. Th7.

Bondeforvandlinger, såvel sorte som hvide, er et motiv, der har vist sig yderst velegnet for selvmatter. I 8892 er der trækpligt, dvs. opgaven kan løses, også hvis sort trækker først: 1. —, Dxd7 2. g8(L), Kxe8 3. Se6, Dxc6 ≠. Løsningen er 1. g8(S), Dxd7 2. g6, Kxe8 3. Se6 Dxc6 ≠ med ændring af den hvide bondeforvandling.

Trækpligt ses også i følgende meget lille opgave: 8899, Eugeniusz Iwanow, original: Kh1, De3, Sf4, Bf3, Bh2–Kf1, Bh4. Selvmat i 2 træk. Skinspil: 1. —, h3 2. Sg2. Løsning: 1. Sg2, h3 2. f4.

Løserturneringen

Total juli: N. Danstrup 44, A. Dithmer 171

(11), B. Guldager 458, V. E. Hesselberg 162 (1), H. Højlund 36, B. Jensen 18, O. Kroll 150, K. B. Larsen 104(1), T. Larsen 138, O. Reeh 274, T. Rosell 37, V. Røpke 116(36), L. C. Schmidt 357, L. Skov 22(1), Slotsgaard 299, V. Sønderberg 58(1), K. Thorsen 34, K. Thrane 17(14), Ax. Tipsmark 121(9) og øvrige løsere uforandrede.

Løsninger til opgaverne i juli-nummeret

Nr. 8877 af A. Stefánsson: 1. Lf6.

Nr. 8878 af Oscar Jensen: 1. Sg6, hxg6, 2. Kg5. 1. —, h6, h5, 2. Kh5. 1. —, Kh2, 2. Dg3†. Overraskende. (V. R.).

Nr. 8879 af Søren Jensen: Dh4, tr. 2. Df2†. 1. —, Kc5, 2. Df6. 1. —, Ke5, 2. De7†. 1. —, Ke3, 2. De1†. 1. —, Kc3, 2. Df2.

LEON DANTY.

– Og hvor synes De, Jensen, jeg skal sætte denne dupedit?

Nr. 8880 af E. A. Wirtanen: 1. Td8, tr. dxe7+. 1. —, exd6, 2. Te8. 1. —, exf6, 2. Le6+. 1. —, e6, 2. La6. 1. —, e5, 2. f5. 1. —, cxDb3, 2. dxe7+. Fin task opgave. (V. R.). Pickaninny temaet i smuk udførelse. (O. G. L.). Pickaninny i forbindelse med 4 modelmætter. Deltog i ukorrekt form i Stella polaris turnering over dette tema. (J. M.).

Nr. 8881 af N. A. Bakke: 1. Dxf3 tr. 2.

Dc3+. 1. —, Kb1, 2. Dc3, Td3, d2, 3. DxT. 2. —, S ~ 3. Dc2+. 1. —, Se8, 2. Da8+. 1. —, Sh5, Dc8, 2. Dh1+. 1. —, Td3, 2. Dd3.

Nr. 8882 af S. Székely og Lajos Riczū 1. g8(S), Ka7, 2. Sc8+, 3. Sg-e7. B) 1. g8(D), Ka6, 2. Dg5, Ka7, 3. Db5. Opgaven er i spejlvendt form og med sort Kh7 publiceret i Revista de Sah juni 1970 og er således *ikke* original for Skakbladet.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen*, Klostervej 23, 5000 Odense, tlf. (09) 12 52 50, postgiro 96 38.

Nye grupper startes, når der foreligger 7 tilmeldelser. Indskud: Mesterklassen kr. 30,00, 1. kl. kr. 25,00, 2., 3. og 4. kl. kr. 20,00. Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. klasse efter spillestyrke, alle *ovrigt* spillere kan melde sig til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme. — Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne oplyse, gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »enkeltmedlem«. Enkeltmedlemmer kan optages ved direkte henvendelse til unionens kasserer.

Spillerne kan ikke forvente at modtage startbrev, før indskuddet er betalt.

Landsholdsklassen 1970

Idet vi henviser til indbydelsen i augustnummeret, henleder vi eventuelle deltageres opmærksomhed på, at tilmeldelse må ske til turneringslederen senest den 5. september.

Landsholdsklassen 1968

Efter næsten to års hård kamp er klassen nu afsluttet. Hvad deltagerantal angår er det den næststørste klasse, vi nogensinde har haft, og nogle af spillerne gav da også udtryk for, at det var lovlig mange partier at have løbende på én gang, idet alle — måske med undtagelse af Peder Madsen, som næsten konstant svarer på alle kort, samme dag han modtager dem — til stadighed havde kort liggende til besvarelse.

Turneringen blev imidlertid særdeles spændende med mange gode kamppartier, hvoraf de sidst afsluttede nåede op på over 70 træk.

Axel Nielsen

Landsholdsklassen 1968	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.	Pr.	Kr.
1. Jørgen Aaskov, Vejle	—	0	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1	0	1/2	1/2	6		
2. Axel Nielsen, Odense	1	—	1/2	0	1	1/2	1	1	1	1	1	1/2	8 1/2	1.	300,00
3. Jens Otto Pedersen, Odense	1/2	1/2	—	0	0	1	1	1	1/2	1	1/2	1/2	6 1/2	4.-5.	58,60
4. Peder Madsen, Vejle	0	1	1	—	1	1	1	0	1	0	1	0	7	2.-3.	119,40
5. Hans Rasmussen, Brabrand ..	1/2	0	1	0	—	1	1	1	0	0	0	1	5 1/2		
6. Bent Jochumsen, Risskov ...	1/2	1/2	0	0	0	—	0	0	0	1/2	0	1/2	2		
7. H. Laurberg, Tåstrup	1/2	0	0	0	0	1	—	1/2	1	1	0	1/2	4 1/2		
8. Emil Levin, Rønne	0	0	0	1	0	1	1/2	—	1	0	0	0	3 1/2		
9. Poul Larsen, Askø	0	0	1/2	0	1	1	0	0	—	0	0	1/2	3		
10. Svend O. v. Seelen, Varde ...	1	0	0	1	1	1/2	0	1	1	—	1	1/2	7	2.-3.	119,40
11. A. Berggreen, Århus	1/2	0	1/2	0	1	1	1	1	1	0	—	0	6		
12. P. Korning, Århus	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	—	6 1/2	4.-5.	58,60

Turneringslederen *Axel Nielsen* ledede turneringen på den måde, som en ordentlig turneringsleder bør lede den, nemlig ved selv at sætte sig på førstestpladsen og dermed erobre sit 12. danmarksmesterskab.

Et par af konkurrenterne, *Peder Madsen* og *Svend O. v. Seelen*, var oppe at snuse til mesterskabet, men faldt af i svinget. Begge var debutanter i klassen, og debut'en blev altså særdeles fin, idet det blev til en delt andenplads. *Peder Madsen* var desuden den eneste, der vandt over *Axel Nielsen*, og *Seelen* kunne have fået remis, men afslog et remistilbud og tabte.

De to øvrige præmietagere blev endnu en debutant, *Jens Otto Pedersen*, Odense, samt Danmarks flittigste korrespondanceskakkspiller *P. Korning*, Århus, der snart kan fejre 50-års jubilæum som korrespondanceskakkspiller.

For de øvriges vedkommende henvises til turneringsskemaet. Blot skal det bemærkes, at der krævedes $4\frac{1}{2}$ points for at undgå nedrykning, og når man ser, at forrige års danmarksmester *Poul Larsen*, var mellem dem, der måtte en tur ned i mesterklassen, fortæller det nok lidt om vilkårene ved at spille i den klasse, der er knaldhård konkurrence.

Landsholdsklassen 1969

Denne klasse er nærved at blive afsluttet lige så hurtigt som L. 1968, idet der kun refterer et enkelt parti, nemlig partiet mellem *Axel Nielsen*, Odense, og *Sven Pedersen*, Charlottenlund. *Sven Pedersen* kan sikre sig Danmarksmesterskabet blot ved at opnå remis.

Stillingen pr. 10. august: *Sven Pedersen*

$4\frac{1}{2}$ (1), *Gunnar Nielsen* 4, *Jens Otto Pedersen* $3\frac{1}{2}$, *Axel Nielsen* $3\frac{1}{2}$ (1), *Peder Madsen* $2\frac{1}{2}$, *Verner Nielsen* 2, *P. Korning* 0.

Afsluttede partier

L. 1968: *A. Berggreen* vundet over *Hans Rasmussen*, *Hans Rasmussen* vundet over *H. Laurberg* og remis med *Jørgen Aaskov*.

L. 1969: *Sven Pedersen* vundet over *Verner Nielsen*, *Axel Nielsen* vundet over *P. Korning* og over *Gunnar Nielsen*, *Peder Madsen* vundet over *P. Korning*, *Jens Otto Pedersen* vundet over *P. Korning*.

Mesterklassen: 167: $5/1$, $5-3$, $5/4$, $3/2$. - 168: $1/2$, $7/3$, $5/3$.

1. klasse: 306: $4/1$, $4/3$, $4-5$. - 307: $7/4$, $2/1$, $7/6$, $6/2$, $2/7$. - 308: $5-6$, $2/7$. - 309: $7/4$.

2. klasse: 627: $6/7$. - 628: $6/4$, $4/3$. - 629: $2/1$. - 630: $6/7$. - 633: $5/2$. - 634: $6/2$, $3/1$. - 635: $1-2$. - 637: $1/2$, $1/5$, $4/6$, $4/7$, $7/3$. - 639: $2/4$. - 640: $4/3$, $3/6$. - 641: $6/3$, $1-6$, $4/2$. $6-4$. - 643: $2/5$, $7/3$. - 644: 7 opgiver alle partier, $3/5$.

3. klasse: 699: $6-7$. - 700: $5-7$. - 702: $5/4$. - 703: $6/1$ på tid. - 704: $7/4$, $4/3$, da 3 er tavs. - 706: $3/7$, $5/3$, $4-7$. - 707: $1/6$, da 6 er tavs. - 708: $3/2$, $7/4$ på tid, $5-3$, $5/4$, $5/2$, $7/3$. - 709: $6/3$, $3/1$. - 710: $3/5$, $4/7$, $7/1$, $5/1$, $3/1$, $4/1$, $4/3$. - 711: $7/5$, $5-6$, $3/6$ $7/2$. - 712: $6/3$ på tid, $4/3$. - 713: $4/1$. - 714: $3/1$.

4. klasse: 616: $6-7$. - 617: $7/6$, $1/2$. - 618: $2/5$. - 619: $7-3$. - 620: $7/4$, $7/3$, $2-5$. - 621: $1/3$. - 622: $2/4$, $1/6$, $1/4$, $3-6$, $3/5$, $3/4$, $2/5$. - 623: $6/7$, $7/4$. - 624: $1/4$. - 625: $4/7$, $5/1$, $3/1$, $2/1$, $2/7$, 6 er tavs, alle får 1 mod ham. - 626: $5/1$.
Axel Nielsen.

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Arne Henriksen*, Syrenvej 34, 6880 Tarm, tlf. (07) 37 11 49, postgiro 10 59 15.

Verdensturneringer (ICCF) og Europaturneringer starter uafbrudt med 7 spillere pr. gruppe; i ICCF's turneringer er oftest mindst én oversøisk spiller pr. gruppe, mens Europaturneringerne omfatter europæiske spillere. Sprogkundskab er ikke nødvendig. Ved anmeldelse angives navn, tydelig adresse, klasseønske (mester-, højere-, I, II, III) samt den DSU-klub, man er medlem af. Betaling pr. gruppe: ICCF kr. 16,00, indbefattet et månedligt resultatblad, der udover det første år koster kr. 5,50 årligt, og Europaturneringerne koster kr. 10,00. Såvel i ICCF's som Europaturneringerne kan der nu ske tilmeldinger til 15-mands grupper, i ICCF foreløbig dog kun til øverste klasse, mesterklassen, hvorimod sådanne starter i alle klasser i Europaturneringerne; prisen for deltagelse i disse grupper er: ICCF kr. 20,00, Europaturneringerne kr. 13,50. Nærmere oplysninger kan rekvireres mod 60 øre til porto.

Landskampen mod Vesttyskland

Vundet har nr. 16, *H. Vognsen*, Sønderborg, nr. 25 *W. Abrahamsen*, Søborg, nr. 33 *Poul Petersen*, Haderslev, nr. 58 *Jørn Erik Hansen*, Holstebro, nr. 65 *Robert Nielsen*, Vinderup, nr. 66 *W. Andersen*, Vejle, nr. 69 *Torben Larsen*, Århus, nr. 72 *S. Dresling*, Gentofte, nr. 78 *V. H. Bigum*, Rønnede og nr. 81 *P. Stolt*, København. Remis spillede nr. 2 *O. Lomholt Hansen*, Ålborg, nr. 10 *H. Karlsmose*, Hvid-

ovre, nr. 15, *W. Paldan*, Charlottenlund, nr. 28 *Ole Olsen*, Gudbjerg, Sydfoyn, nr. 51 *Hans P. Nissen*, Bylderup-Bov, nr. 74 *Ole Clausen*, Hviding st., nr. 75 *Bent Jensen*, Ribe og nr. 83 *Sv. O. Nielsen*, Brønshøj. Tabt har nr. 37, *Kurt Skivinger*, Helsingør, nr. 52 *Preben Majgård*, Greve Strand og nr. 77 *O. Frost*, Nakskov. - Danmark har således på smukkeste måde yderligere scoret mange points og fører med ikke mindre end 20-10; der refterer dog endnu 53 partier.

Landskampen mod Holland

Vundet har Sv. E. Kramer, Kruså, og Ivan Høeg, Sparkær; remis spillede Preben Petersen, Rønne; tabt har Sv. Aa. Madsen, Randers. Stillingen, da der mangler 4 partier, er 21-18 til Danmark.

Landskampen mod Frankrig og Rumænien

Mod Frankrig er man godt i gang, endnu uden resultater, og mod Rumænien, der har haft vanskeligheder med at stille hold, vil man sandsynligvis komme i gang omkr. begyndelsen af 1971.

VM/finalen

Her har Horst Rittner, DDR, taget føringen; nærmere senere.

VM/semifinalerne/VII

I gruppe 1 har K. A. Larsen, Ikast, vundet over S. Lundholm, Sverige, og har derefter 5 af 6; i denne gruppe har F. Blockx, Belgien 5½ af 7, V. Paroulek, CSSR 4½ af 5. I gruppe 5 har Gunnar Nielsen, Egtved uændret 7 af 10; her har Hollis, England 6½ af 8 og Krzyston, Polen 5½ af 6. - I gruppe 7 har Julius Nielsen, Rødovre vundet over Suta, Rumænien, samt spillet remis mod Erschov, Sovjet, og har dermed 4 af 6; her har Muir, USA 5 af 6 og Porreca, Italien 4½ af 6.

Europamesterskaber

Til næstfølgende europamesterskab, der sandsynligvis starter i slutningen af 1970 el. i begyndelsen af 1971, har følgende kvalificerede danske spillere tilmeldt sig: O. Lombolt Hansen, Ålborg, Jørn Sloth, Århus, og Erik Bang, Løsning.

Holdkampe mod DDR

Deutscher Schachverband (DDR) ønsker stadig mange flere mandskabskampe, by mod by, og med hold på 4, 6, 8 el. 10 mand på hver side. Henvendelse til undertegnede.

Arne Henriksen.

NYHEDER

Fortsat fra side 194.

Iodtrækning med alle deltagere uanset styrke i samme pulje. Der spilles i syvmandsgrupper, og de to bedst placerede fra hver gruppe går videre til en semifinalerunde, der får fem grupper. Fra hver af semifinalens fem grupper går to spillere videre til finalen, der får sin særlige

attraktion for spillerne derved, at de to bedst placerede foruden præmierne erhverver sig retten til at deltage i den nærmest følgende finale om danmarksmesterskabet i korrespondanceskak (landsholdsklassen). Derved får korrespondanceskakken sit sidestykke til nærskakkens koordinerede turneringer, hvor nye muligheder er givet spillerne for avancement og erobring af titler, noget der tidligere kun kunne foregå ved påsketurneringen. Blandt deltagerne er mange stærke og kendte navne, ligesom adskillige af den helt unge generations bedste talenter er med. Det lover godt for en interessant turnering. Turneringsleder er lærer Jørgen Axel Nielsen, Østerby, 4944 Fejrø.

Forretningsudvalget.

FLYTTEDAG

Vejle Skakklub, der yngre end nogensinde er gået ind i sit 62. år, har på 2½ år ekspanderet så voldsomt, at vi nu for 3. gang i dette tidsrum fik det for trangt, og vi har derfor gennem nogen tid søgt overalt efter passende husly.

Pludselig tilsmiledes vi af heldet: Vi fik tilbudt en gammel herskabslejlighed, beliggende Dæmningen 17¹, for en næsten urimelig lav husleje.

Vi slog omgående til og har derfor haft travlt i et par måneder med istandsætningen. Resultatet blev præsenteret for medlemmerne tirsdag d. 4/8.

I dagens anledning arrangerede vi en match mellem Unionens formand, O. Schøller Larsen og Vejles bymester 1970, Ivan Sørensen. Spillet som afvikledes med ½-1 minuts betænkningstid pr. træk, blev jævnlige afbrudt for at give tilskuere lejlighed til at stille spørgsmål og de to spillere til hver for sig at gøre rede for modstanderens og egne planer, mens den anden var uden for hørevidde.

Det blev en hård og nådesløs kamp, hvor Schøller Larsen i angrebets interesse ofrede en bonde. Han kunne dog ikke i længden dæmme op for Ivan Sørensens modangreb, og efter 46 træk kunne sidstnævnte notere sig for en sejr i et spil, som begge parter havde stor ære og tilskuere stort udbytte af.

Et i alle måder vellykket arrangement som optakt til Vejle Skakklubs sandsynligvis mest begivenhedsrige sæson indtil nu!

Vi spiller nu to aftener om ugen: Tirsdag og torsdag.

Knud Fischer.

Bjørn Brinck-Claussen danmarksmester 1970

Omkampen om danmarksmesterskabet vandtes meget sikkert af Bjørn Brinck-Claussen, Frederiksberg Skf., der opnåede 4½ p. af 6 mulige. Det var Brinck-Claussens 2. danmarksmesterskab. Nr. 2 blev Finn Petersen, Kampklubben 3 p., nr. 3 Ole Jakobsen, Studenterforeningen 2½ p. og nr. 4 Peter H. Nørby, Kampklubben 2 p. - Referat i næste nr.

Week-end-turneringen i Vejle 1970

Mange stærke spillere både danske og udenlandske (deriblandt den 65-årige internationale mester H. Heinicke fra Hamburg) havde fundet vej til Vejle for at deltage i den traditionelle week-end-turnering arrangeret af Vejle Skakklub og Skakklubben Evans. 148 deltagere var der i turneringen, der spilledes 1.-2. august. De arrangerende klubber havde den glæde, at en lang række af deres egne spillere kom på den omfattende præmieliste.

Turneringens populære vinder blev den 31-årige formand for 5. hovedkreds Jørgen Åskov, Evans, der sejrede med 8 p. af 9 mulige uden tabspartier. Det er vist første gang i adskillige år en hovedkredsformand har vundet en så stærkt besat turnering! – som regel sluger det organisatoriske arbejde så megen tid, at der ikke også bliver tid og energi til overs til at spille skak. Formanden for 6. hovedkreds, Victor Juul Hansen, Nordre, der også var med i Vejle, er dog også en flittig præmietager i hurtigskaktturneringer. Sidst blev han nr. 3 i turneringen i Herning først på sommeren, og i 1963 vandt han det 1. åbne Risskov-mesterskab!

Præmietagere blev: 1. Jørgen Åskov, Evans 8, 2. Ole Nørgård Hansen, Horsens 7½, 3. Bo Jakobsen, Randers 7½, 4. Peder Madsen, Evans 7½, 5. Heinicke, Vesttyskland 7.

Præmielisterne for spillere, der maksimalt spiller i mester-, 1. og 2. klasse ser således ud:

Mesterklasse: 1. Rostalski, Vesttyskland 7, 2. Hans Rasmussen, Vejlbj-Risskov 6½, 3. Ole Lauridsen, Evans 6½, 4. Holger Neergård, Nordre 6½.

1. klasse: 1. Sten Grabow, København 6½, 2. G. Finlaugsson, København 6½, 3.-4. Lehmsick og Schirmer begge Vesttyskland hver 6, 5.-6. Holger Kvist, Holstebro og Faulbaum, Vesttyskland hver 6.

2. klasse: 1. Flemming Karlsen, Roskilde 5½, 2. Heine Svane, Gadbjerg 5½, 3. Siiger, Vesttyskland 5, 4. Torben Larsen, Vejle 5, 5. Chr. Christensen, Kragelund 4½.

Hans Henrik Brix, Højbjerg fik præmien til den bedst uplacerede juniorspiller, Morten Mortensen, Odense fik præmie som bedste ikke-seedede uplacerede junior og endelig fik Eigil Frederiksen, Nordre præmie som den bedste uplacerede veteran-spiller.

4. internationale turnering i Biel 1970

En række danske spillere deltog i denne turnering, der spilledes 23.-31. juli 1970. Mesterturneringen, hvor 58 deltagere spillede 9 runder schweizer-system, havde 7 danske deltagere, hvoraf den bedst-placerede blev den nybagte landsholdsspiller Bent Sørensen fra Nordre. Resultatet i toppen blev: 1. Ostojic, Jugoslavien 7, 2. Dunkelblum, Belgien 6½, 3. Maschien, Schweiz, 4. Strauss, Østrig 6, 5. Schauwecker, Schweiz 6, 6. Castagna, Schweiz 6, 7. van Seters, Belgien, 8. Bent Sørensen, Dan-

mark 6, 9. Altyzer, Schweiz 6, 10. Cafferty, England 6. – 14. Poul E. Hansen, K. S. 5½ og 20. Vagn Jensen, Vejlbj-Risskov 5. – Længere nede i turneringstabellen fulgte Kaj Rosell, Vejlbj-Risskov, Gert Iskov, F. S., Kurt Nielsen, Herning og Kurt Köhler, K. S. i den nævnte rækkefølge.

Svensk junior-skaklejr

Svenskerne arrangerer årligt en træningslejr for deres juniorer netop før det svenske juniormesterskab. Dette foregår i år i Nassjö (Småland). Til dette års træningslejr var desuden indbudt repræsentanter fra hvert af de øvrige nordiske lande. Formålet er at forberede deltagerne til det kommende juniormesterskab. En idé som meget vel kunne tages op i Danmark. Som deltager i danske skoleskaklejre var jeg spændt på at se, hvorledes svenskerne ville arrangere en sådan træningslejr.

Det, som først springer i øjnene, er den store vægt, svenskerne lægger på at koordinere idræt med skak. Man anser god fysik for en vigtig forudsætning for at kunne præstere sit bedste på skakbrættet. Således blev der dyrket både fodbold, håndbold, svømning og løb i skoven. Værd er det måske at bemærke, at kun én af de svenske deltagere røg. Et utænkeligt syn, hvis man sammenligner med danske skoleskaklejre!

Men ellers var ligheden med danske skoleskaklejre stor. Spillestyrken var dog væsentlig større. Vi fik daglige skakinstruktions-timer, og stærke svenske spillere kom på gæstevist; deriblandt Ulf Andersson og Börje Jansson. Iøvrigt spilledes ingen »alvorlige« partier, derimod et utal af lynpartier med en begrænset betænkningstid på 15 min. og 30 min. Lejren blev ledet fint af den sympatiske lejrleder Bäckström.

Torben Knøchel.

Interzoneturneringen

Ved en fejltagelse skrev vi i nr. 7, at Petrosjan skal deltage i interzoneturneringen. Men som Bent Larsen skriver i FREDERIKSBORG AMTSAVIS, er dette ikke korrekt. Som taber af den sidste VM-match går Petrosjan direkte til kandidatturneringen sammen med Kortsjnoj, som tabte finalen mod Spasskij i kandidatturneringen 1968. I den kommende kandidatturnering spiller disse 2 sammen med 6 fra interzoneturneringen.

Samme sted beretter Bent Larsen, at Najdorf formodentlig sender afbud til interzoneturneringen og erstattes af reserven fra den sydamerikanske zoneturnering, R. Garcia, Argentina, som tabte omkampen om 3. pladsen til Mecking.

Spil korrespondanceskak

PRISNEDSÆTTELSE!

D.S.U.s reglementshefte, som indeholder F.I.D.E.s regler for skakspillet med kommentarer samt alle reglementer for diverse turneringer tilsendes mod indbetaling af kr. 5,40, gironummer 20801, Skakbladets Ekspedition, Akademihaven, 4180 Sorø. Lommeformat – solid indbinding!

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24
1455 KØBENHAVN K
TELEFON BYEN 6291
BUTIK GIRO
EN GROS Dansk 86178
FABRIK Norsk 99303
FORLAG Svensk 4205
P O S T O R D R E

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

Pr. nummer kr. 0,50
Pr. år kr. 10,00

ÆRESMEDLEMSDIPLOMER

Flerfarvede. Format: dobbelt A4.
Kr. 5,00 (incl. moms) pr. stk.

MONRADTAVLER

indtil 9 runder – 36 deltagere. Format:
ca. 47x80 cm!
5 stk. kr. 11,25 incl. moms.

Skakbladets Ekspedition. Akademi-
haven, 4180 Sorø. Giro 2 08 01.

Skakhåndbogen

7. udgave
netop udkommet!

Pris: kr. 13,50 (incl. moms)

Tilsendes portofrit mod indbetaling
på giro nr. 2 08 01

Skakbladets Ekspedition
Akademihaven, 4180 Sorø

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition samt hos postvæsenet. Abonnementspris pr. år: kr. 30,00, Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island). Øvrige udland: kr. 33,00 pr. år. Enkelte numre samt hele ældre årgange kan købes i ekspeditionen.

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Byvej 254, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: R. Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Sekretær: Knud Fischer, Ådalsvej 7, Knabberup, 7100 Vejle. Tlf. (05) 82 82 21.

Juniorleder: H. Grau-Hansen, Lundevej 9, 8800 Viborg. Tlf. (06) 62 02 83.

Propaganda og korrespondanceskak: Chr. Waagner Nielsen, Arendalvej 9, 9800 Hjørring.
Tlf. (08) 92 32 56.

Dansk Skak Unions spilleudvalg:

Alle henvendelser til: Th. Haahr, Jægersborgvej 126, 2820 Gentofte. Tlf. (0133) 5016.

Redaktion:

Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Møldrupvej 10, 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 25 07.

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Trykt i A. Backhausens Bogtrykkeri ved Holger J. Sørensen, 8700 Horsens.

Afleveret til postvæsenet 1. september 1970.

Til korrespondanceskak

»Korrespondancepakken« (200 skakkort, 1 noteringshæfte, 6 rapportlister)	12,25
Korrespondanceskakkort, 200 stk. 8,50, 500 stk. 20,00, 1000 stk.	38,00
Noteringshæfte, til 13 partier, specielt til korrespondanceskak	3,50
Rapportlister, til indenlandsk turnering, stk.	0,05
Rapportlister, til international turnering (I.C.C.F.), stk.	0,20
Lommeskakspil, til 6 partier, så man kan have stillingen i alle partierne sat op på en gang, med celluloidbrikker	18,50
Samme, men med plasticomslag	23,00
Lommeskakspil, til 12 partier, med plasticbrikker	32,25
Samme, men med imiteret læderomslag	39,00

Skaktryksager

Noteringshæfte til 50 partier à 60 træk, format 16½ × 12½ cm	3,25
Noteringshæfte til 50 partier à 70 træk, format 20 × 13 cm	3,75
Noteringsbog til 200 partier à 70 træk, med register til modstandernavne, til opbevaring af ens bedste turneringspartier, indb.	38,75
Noteringslister til 60 træk, 100 stk. 3,50, 1000 stk.	32,50
Noteringslister til 70 træk, med diagram, 100 stk. 4,25, 1000 stk.	40,00
Noteringslister, dobbelte, til 100 træk, 100 stk. 12,25, 1000 stk.	117,00
Carbonpapir til dobbelte noteringslister, pr. stk. 0,10, 100 stk.	9,25
Hængepartikuverter, 100 stk.	6,75
Hængepartikuverter med indlæg til hemmeligt træk, 100 stk.	8,75
Turneringskort til 8 runder efter Monrads system, 5 farver, 100 stk.	6,00
Navnesedler til holdkampe, 5 farver, 100 stk. 3,25, 1000 stk.	30,00
Medlemskort til afstempling, til 6 måneder eller kvartaler, stk.	0,06
Medlemskort til afrivning, til 6 måneder eller kvartaler, stk.	0,14
Rundeskema til enkeltmandsturnering, med modstandernumre, 6 spillere 0,14 - 8 spillere 0,14 - 10 spillere 0,17 - 12 spillere 0,17 - 14 spillere 0,20 - 16 spillere 0,20 - 18 spillere 0,25 - 20 spillere 0,25.	
Turneringstavle på karton (alle mod alle), 8 spillere 0,35 - 12 spillere 0,40 - 16 spillere 0,45 - 20 spillere 0,50.	
Turneringstavle (Monradsturnering), 20 spillere 0,55 - 30 spillere 0,70 - 36 spillere 2,25.	
Æresbrev, med Dansk Skak Unions bomærke	5,00
Diagrammer til opgaver eller partistillinger, i blok à 100 blade	3,75

Diverse skakmateriel

Skaktrykkeri, til opgaver eller partistillinger, diagram 64 × 64 cm	46,00
Stempelpude til skaktrykkeri, 114 × 70 mm, sort eller rød	7,00
Stempelfarve til skaktrykkeri, sort eller rød, pr. flaske	3,25
Enkelte stempler til skaktrykkeri, stk.	2,30
Dansk Skak Unions emblem, i sølv, med knap eller brochenål, stk.	10,00
Poser af stof til skakbrikker, med snoretræk, stk.	4,25
Stempel med tallene 0, ½, 1 til stempling af turneringsresultater	10,00

Skaklitteratur

Chéron: Lehr- und Handbuch der Endspiele. 3 bind.	
Bind 1: Tårnslutspil i forbindelse med løber og (eller) springer samt enkelte bønder, dobbeltbønder, forbundne eller ikke forbundne fribønder eller uden bønder, 2. oplag, 354 sider. Indb. 40,00 - Hft.	33,25
Bind 2: Rene bondeslutspil, alle variationer af slutspil med løber(e) og (eller) springer(e) og med eller uden bønder, 2. oplag, 468 sider. Indb. 47,50 - Hft.	40,00
Bind 3: Dronningslutspil med eller uden andre officerer og med eller uden bønder, 2. oplag, 344 sider. Indb. 56,75 - Hft.	49,50

Ferielukning fra 25. august til 8. september.

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, Odense - Telf. (09) 12 52 50

Dansk postgiro 96 38 - Svensk postgiro 54 70 03 - Norsk postgiro 9 93 24

2700 BRØNSHØJ
KOBBLVÆNGET 55, 21 IH
203 HR OLE POULSEN